

2005. április 28., csütörtök

19. azon az állásponton van, hogy a Bizottságnak meg kellene kezdenie a jelenlegi közösségi jog egyszerűsítésének felvázolását. Ez nagyban segítené az átültetési és végrehajtási folyamatot, tovább népszerűsítene a Közösségen belüli mozgást és kereskedelmet, és elősegítené az európai gazdaság további növekedését;
20. megjegyzi egy egyszerű és hatékony szabályozási környezet fontosságát, hogy a legkisebbre csökkenjenek az üzleti költségek és a lehető legnagyobb legyen a megfelelés; bátorítja az új tagállamokat, hogy olyan egyszerű módon vegyék át a belső piaci vívmányokat, amennyire csak lehetséges. Javasolja, hogy az új tagállamok tevékenyen támogassák a Bizottságnak a jobb jogszabályok meghozatalát célzó programjait azáltal, hogy adják át jelenlegi tudásukat a mostani vívmányok bonyolultságával kapcsolatban, amíg az frissen él az emlékezetükben;
21. javasolja, hogy a Scoreboard-ot emeljék az Európai Tanács szintjére és ismerjék el politikai szinten az átültetés állásának fő referenciapontjaként;
22. azon a véleményen van, hogy az Európai Parlamentnek aktívabb szerepet kellene játszania a teljesítmény megfigyelésében és a tagállamokra való, az irányelvek átültetésével kapcsolatos nyomásgyakorlásban;
23. felidézni saját elkötelezettségét, hogy aktívan befolyásolja a lisszaboni terv reorientációját, ahol az megfelelő és szükséges, miközben fenntartja az egyensúlyt a lisszaboni és a göteborgi folyamat gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi vetületei között, hogy nagyra törő fenntartható fejlődési stratégiát fejlesszen ki;
24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

P6_TA(2005)0150

Emberi jogok a világban

Az Európai Parlament állásfoglalása az emberi jogok helyzete a világban című 2004-es éves jelentésről és az EU emberi jogi politikájáról (2004/2151(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi eszközre,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság római statútumának 2002. július 1-jei hatálybalépésére és a Nemzetközi Büntetőbíróságra vonatkozó állásfoglalásaira⁽¹⁾,
- tekintettel az ENSZ alapokmányára,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt, a halálbüntetés feltétel nélküli eltörléséről szóló 13. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Uniót létrehozó szerződés 3., 6., 11., 13. és 19. cikkére, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 177. és 300. cikkére,
- tekintettel az AKCS–EU partnerségi megállapodásra⁽³⁾,
- tekintettel a közel-keleti békéről és az emberi méltóságról szóló 2003. október 23-i állásfoglalására⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL C 379., 1998.12.7., 265. o.; HL C 262., 2001.9.18., 262. o.; HL C 293. E, 2002.11.28., 88. o.; HL C 271. E, 2003.11.12., 576. o.

⁽²⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽³⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁽⁴⁾ HL C 82. E, 2004.4.1., 610. o.

2005. április 28., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 61., genfi üléséről szóló 2005. február 24-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EU-nak az emberi jogok helyzetéről szóló hatodik éves jelentésére,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjának az arab világ emberi fejlődéséről szóló első és második jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A6-0086/2005),
- A. mivel ez az állásfoglalás nem kíván mindenre kiterjedni, csupán a két fő részt, egyrészt az emberi jogok legfontosabb fejlődési mozzanatait az EU-n kívül földrajzi sorrendben ismertetve, másrészt az EU számára az elkövetkezendő években alapvető jelentőséggel bíró nyolc tematikus kérdést kívánja kiemelni;

Különböző országokat érintő kérdések*Tagjelölt országok*

1. emlékeztet a Bulgáriáról, Romániáról és Törökországról mint csatlakozó, illetve tagjelölt országokról szóló elemző különjelentésekben foglalt megállapításokra, és üdvözlöi eme országoknak az emberi jogok tekintetében elért előrehaladását, de emlékezteti őket, hogy e téren még sok tennivalójuk van; ezért sürgeti őket erőfeszítéseik folytatására és fokozására;

Nyugat-Balkán

2. megerősíti, hogy az Európai Parlamentnek folytatnia kell munkáját az emberi jogi garanciákért a Vajdaságban és Koszovóban;

3. felszólítja Horvátországot, Bosznia-Hercegovinát, valamint Szerbia és Montenegrót, hogy biztosítsák a háborús bűnökkel kapcsolatos bírósági eljárások tisztességességét; emlékezteti őket azon kötelezettségükre, hogy teljes mértékben működjenek együtt a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényesekkel;

4. emlékezteti Szerbia és Montenegrót az emberi jogok biztosításának és a jogállamiságnak a fontosságára, különösen pedig annak szükségességére, hogy minden etnikai alapú intoleranciát és erőszakot ítéljenek el és azokkal szemben a törvényeknek megfelelően járjanak el;

Az EU szomszédai és a Közel-Kelet

5. támogatja, hogy a szomszédos országokban és a földközi-tengeri térségben az emberi jogok tiszteletben tartásának erősítése érdekében független intézmények létesüljenek az érintett országokban, amelyek nyitottak a civil társadalom számára, és amelyek garantálhatnák az aláírt két- és többoldalú egyezményekből eredő jogok hatékony végrehajtását;

6. kéri a nők és a kisebbségek, a médiaszabadság és -pluralizmus, a büntetés-végrehajtási rendszerben pedig az emberi jogok még nagyobb mértékű tiszteletben tartását, valamint a kínzás és a halálbüntetés megszüntetését azokban az országokban, amelyekkel az EU társulási megállapodást kötött és amelyekkel cselekvési tervekről tárgyal;

7. reméli, hogy a barcelonai folyamat keretében nagyobb erőfeszítések fognak történni a nők jogainak előmozdítása érdekében; ebben a tekintetben kéri egy regionális cselekvési terv kidolgozását, amelynek célja a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőség hangsúlyozása az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja jelentésének szellemében; felhívja a barcelonai folyamat valamennyi tagállamát, hogy vonják vissza a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményrel kapcsolatos fenntartásaikat;

8. hangsúlyozza, hogy a térség országainak előre kell lépniük az emberi jogok területén, és különösen a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényesekkel együttműködésben; a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerülők visszatérését elősegítő hatékony politikát, a kisebbségi jogok tiszteletben tartását; az emberkereskedelem elleni aktív politikák végrehajtását kéri;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA-PROV(2005)0051.

2005. április 28., csütörtök

9. felszólítja mindazon országokat, amelyek az EU-hoz való közelségük révén politikai, kereskedelmi és társadalmi kapcsolatokat ápolnak az EU-val, hogy ismerjék el: a gazdasági és társadalmi átalakuláshoz alapvetően szükséges a nemzetközi emberi jogi szabályokkal összhangban lévő emberi jogi és demokratikus normákat előmozdító politikák elfogadása;

10. üdvözlí, hogy Ukrajna újonnan megválasztott elnöke az Európai Parlamenthez 2005 februárjában intézett beszédében az emberi jogi normák védelmezésére határozottan kitért; üdvözlí, hogy Ukrajnában az elnökválasztások idején sikerült fenntartani a jogrendet, és arra ösztönzi Ukrainát, hogy a nyitottság és a demokrácia útját válassza, ami elengedhetetlen feltétele annak, hogy minden állampolgár számára a legtágabb értelemben biztosítsák az emberi jogokat; felszólítja az új kormányt, hogy hajtson végre jogalkotási és politikai reformokat, biztosítván a média és a sajtó szabadságát Ukrajna teljes területén, vessen véget a bűnüldöző szervek által alkalmazott kínzásoknak és embertelen bánásmódnak, a letartóztatás pillanatától kezdve biztosítsa az ügyvédhez való hozzáférést, és lépjen fel a korrupció ellen;

11. felszólítja Fehéroroszországot, hogy valamennyi állampolgár számára adja meg a polgári és a politikai jogokat; felszólítja a fehérorosz hatóságokat, hogy haladéktalanul vessenek véget a politikai ellenzékhez tartozók kivégzésének, valamint az önkényes letartóztatásoknak és fogva tartásoknak; támogatja a Fehérorosz Újságíró Szövetség munkáját, amelyet 2004-ben a Szaharov-díjjal tüntettek ki a fehérorosz állampolgárok pártatlan információkkal és kiegyensúlyozott tudósítással való ellátásáért folytatott fellépés elismeréseként; felkéri a fehérorosz hatóságokat, hogy engedélyezzék egy örökbefogadási politika kialakítását az EU tagállamaival, és tegyenek lehetővé egy olyan vízumrendszert, amely lehetőséget ad a csernobili nukleáris katasztrófa által sújtott gyermekek üdültetési programjainak folytatására;

12. elismeri a közelmúltbeli moldovai választásokat; tudomásul veszi az EU Tanácsának azon aggodalmait, hogy a választások nem tettek eleget bizonyos, a teljes mértékben verseny alapú választási folyamattal szemben támasztott – különösen a médiához való szabad hozzáférésre és a kampányról való pártatlan tájékoztatásra vonatkozó – követelményeknek; felszólítja Moldovát, hogy vizsgálja ki a rendőrség által – többek között kiskorú áldozatokkal szemben – állítólagosan elkövetett kínzásokról és embertelen bánásmódról szóló jelentéseket, valamint javítsa a börtönviszonyokat; reformokat vár a jogrend jobbítása és az intézményekben fennálló korrupció visszafogása érdekében; felszólítja Moldovát, hogy vessen gátat az ember-, kiváltképp a nő- és gyermekkereskedelemnek, beleértve a nőkkel mint szexuális rabszolgákkal, valamint az emberi szervekkel mint transzplantátumokkal folytatott kereskedelmet; felszólítja a hatóságokat, hogy az állami irányítású médiában szavatolják a politikai egyensúlyt; úgy véli, hogy az ellenzéki parlamenti képviselők letartóztatása és a békés demonstrációk elleni fellépések az alapvető szabadságjogok, így a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a gyülekezés szabadsága megsértésének minősülnek; felszólítja az úgynevezett Dnyeszter menti Moldovai Köztársaságot, hogy bocsássa szabadon az összes politikai foglyot;

13. felszólítja Ukrainát és Moldovát, hogy állítsa meg a Dnyeszteren túli területre, az onnan, illetve az azon keresztül zajló csempészetet, illetve Oroszországot, hogy állítsa meg a Litvániába és Lengyelországba a kalinyingrádi területről irányuló csempészetet; és dolgozzon ki hatékony korrupcióellenes programokat a vámhatóságra, a határőrségre és az adóztatási szervekre, továbbá a rendőrségre vonatkozóan;

14. üdvözlí Marokkó erőfeszítéseit, amelyeket a múltbeli emberi jogi visszaélések áldozatai helyzetének kezelésére tesz, különösen a méltányossági és békítő bizottság létrehozását; elismeri a kínzások megtiltása és a múltban sérelmeket szenvedetteknek nyújtott kártérítés terén elért kedvező fejleményeket; támogatja a jogi reformok folytatását, többek között a marokkói parlament által 2004 januárjában elfogadott családjogi kódexet, valamint a kínzást bűncselekménynek nyilvánító törvénytervezetet (2004. december); határozottan elutasítja az újságírók bebörtönzését az úgynevezett rágalalmazási ügyekben, és kéri a marokkói hatóságoktól a büntető törvénykönyv reformját, és a „sajtóban elkövetett bűncselekményekre” kiszabható börtönbüntetés eltörlését; megállapítja, hogy Marokkóban moratóriumot vezettek be a halálbüntetésre, és felszólítja a marokkói hatóságokat a halálbüntetés eltörlésére;

15. aggodalommal értesül a nyugat-szaharai emberi jogi visszaélésekről – beleértve a szólásszabadság és a mozgásszabadság területét – szóló jelentésekről, és arra ösztönzi Marokkót és a Polisario Frontot, hogy lépjenek előre a nemzetközileg elismert Baker-terv mentén; felhívja Marokkót és a Polisario Frontot, hogy bocsássa szabadon az összes hadifoglyot;

16. ösztönzi Marokkót és Algériát, hogy emberséges módon kezelje a bevándorlók befogadásának kérdését; hangsúlyozza, hogy valamennyi intézkedést a nemzetközi humanitárius és menekültjogi normákkal összhangban kell meghozni;

2005. április 28., csütörtök

17. felszólítja Algériát, hogy a terrorveszély kezelése során továbbra is vegye figyelembe az emberi jogokkal kapcsolatos kötelezettségeit és üdvözli a jelenleg is zajló reformfolyamatot; megállapítja, hogy Algériának folytatnia kell a sajtószabadság, a független civil társadalmi tevékenység és a politikai ellenzék előmozdítását, és üdvözli a legújabb fejleményeket ebben a tekintetben; üdvözli az algériai kormány és az EU közötti, az illegális bevándorlás területén zajló párbeszéd folytatását; kéri Algériát, hogy az ENSZ erőszakos eltűntetésekkel és nem önkéntes eltűnésekkel foglalkozó munkacsoportja által intézett kérésre pozitív választ adjon és az eltűntek kérdését prioritásként kezelje;
18. felszólítja Líbiát, hogy bocsássa szabadon az összes politikai foglyot; komoly aggodalmának ad hangot a líbiai jogi szabályzás miatt, amely betiltja a politikai pártokat, szervezeteket és médiát; hangsúlyozza a nemzetközi emberi jogi és humanitárius egyezmények tiszteltetésének fontosságát; felszólítja az EU-t, hogy sürgesse a líbiai hatóságokat arra, hogy engedélyezzék a nemzetközi emberi jogi szervezetek bebocsátását Líbiába, és azt, hogy ezek a szervezetek ott vizsgálatokat folytathassanak; felszólítja Líbiát, hogy engedélyezze nemzetközi ellenőrök beutazását, vessen véget a bevándorlók önkényes kitoloncolásának és letartóztatásának, ratifikálja a menekültek jogállásáról szóló genfi egyezményt és ismerje el a Menekültügyi Főbiztosság (UNHCR) illetékességét;
19. sürgeti Tunéziát, hogy tegye lehetővé független emberi jogi szervezetek megalakítását; felszólítja Tunéziát, hogy haladéktalanul szabadítsa fel valamennyi, az Európai Unió által az emberi jogi szervezetek számára átutalt forrást, különös tekintettel a Tunéziai Emberi Jogi Ligának szánt forrásokra;
20. ösztönzi Tunéziát, hogy tartsa tiszteltetésben az olyan alapvető jogokat, mint a véleménynyilvánítás, a szólás és az egyesülés szabadsága, valamint hogy továbbra is tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy felszámolja a fennálló hiányosságokat az emberi jogi egyezményeknek és a társulási megállapodás emberi jogi záradékának való megfelelés érdekében; aggodalmát fejezi ki az emberi jog védelmezői jogainak továbbra is fennálló megsértéseiről szóló jelentések miatt, beleértve üldöztetéseiket, megfélemlítésüket, rágalmazásukat, önkényes letartóztatásukat és fizikai bántalmazásukat; ezért felszólítja az EU-t, hogy mindezen szempontokat vegye figyelembe az európai szomszédsági politika cselekvési tervének keretében, és rendszeresen alapos értékelésnek vesse alá az e téren elért, az emberi jogokra vonatkozó előrelépéseket;
21. ösztönzi az EU és Egyiptom közötti párbeszéd folytatását az euro-mediterrán térség stabilitása, fejlődése és az emberi jogok előmozdítása érdekében, ahogy azt a Kairóban tartott euro-mediterrán parlamenti közgyűlés mutatta; ebben a tekintetben üdvözli Dr. Noor szabadlábra helyezését; felhívja Egyiptomot, hogy prioritásként kezelje az emberi jogok előmozdítását; üdvözli a Darfurról szóló csúcserkeztet megrendezését, amire Egyiptomban kerül sor és elismeri az egyiptomi kormány elkötelezettségét a szudáni béke előmozdítása iránt; felhívja Egyiptomot, hogy oldja fel a szükségállapotot;
22. elismeri, hogy a palesztin vezetésben történt változások új lehetőséget adnak arra, hogy a térség megtalálja az előre vezető utat, és támogatja a tartós megoldás alapját képező „útitervet”; úgy véli, hogy a tartós megoldás eléréséhez alapvetően szükséges az USA és az EU teljes körű politikai támogatása;
23. felszólítja az új palesztin vezetést, hogy továbbra is minden szükséges intézkedést hozzon meg az Izrael elleni terrortevékenység megállítására, különös hangsúlyt helyezve az öngyilkos bombamerényletek anyagi és erkölcsi támogatásának és gyakorlatának megfékezésére; támogatja és ösztönző erejűnek tekinti az új palesztin vezetés által e cél érdekében tett erőfeszítéseket és előrelépéseket;
24. tudomásul veszi Izraelnek a palesztin és az izraeli vezetés közötti új kapcsolatra válaszképpen tett erőfeszítéseit; különösen üdvözli a meghozott bizalomépítő intézkedéseket, így a foglyok szabadon bocsátását, a katonai támadások megszüntetésének bejelentését, a palesztin házak lerombolására irányuló politika megszüntetését, illetve a gázai övezettel kapcsolatban a kivonulási politika folyamatos támogatását; elismeri Izrael azon jogát, hogy intézkedéseket hozzon az izraeliek biztonságának védelme érdekében; emlékezteti Izraelt, hogy a terrorizmusellenes intézkedések kapcsán nem hagyhatja figyelmen kívül az emberi jogi megfontolásokat;
25. aggodalmát fejezi ki a Ciszjordánia nagy részén álló biztonsági kerítés/választófal léte és kiterjedése, valamint annak a helyi lakosság emberi jogaira gyakorolt hatásai miatt; kéri Izraelt, hogy szüntesse be a kerítés/választófal továbbépítését; utal a Nemzetközi Bíróságnak a biztonsági kerítésre/választófalra vonatkozó határozatára; egyúttal utal az Izraeli Legfelső Bíróság határozatára (2004. június) és az izraeli kormány 2005. februári határozatára;

2005. április 28., csütörtök

26. felszólítja Szíriát, hogy tartsa tiszteletben az emberi jogokat, különösen az egyesülési szabadságot, valamint aggodalmának ad hangot azon állítások miatt, miszerint egyes terroristaszervezetek Szíriából kapnak támogatást; üdvözli a szíriai külügyminiszter bejelentését, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1559(2004) határozatának megfelelően minden szíriai csapatot, katonai eszközt és hírszerző berendezést 2005. április 30-ra teljes mértékben kivonnak Libanonból;

27. felszólítja a szír kormányt, hogy haladéktalanul bocsássa szabadon a politikai foglyokat, valamint véglegesen számolja fel a szükségállapotot; reméli, hogy Szíria iránymutatással szolgál azáltal, hogy eleget tesz és gyakorlati alkalmazást biztosít az emberi jogokkal és szabadságjogokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásainak, különösen a kurdok elleni diszkrimináció felszámolása és a nők egyenjogúsága, valamint az ellenük irányuló erőszak felszámolása tekintetében; hangsúlyozza az önkényes letartóztatások és bebörtönzések magas számát, valamint a – gyermekeket is érintő – kínzások és embertelen bánásmód elterjedtségét;

28. sajnálattal tölti el a halálbüntetés alkalmazása Szaúd-Arábiában, és felszólítja a kormányt, hogy vessen véget e rendszeresen alkalmazott gyakorlatnak; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szaúdi törvények számos alapvető jogot nem biztosítanak, és a szólásszabadság továbbra is rendkívül korlátozott;

29. üdvözli a közelmúltbeli helyhatósági választásokat mint a demokrácia felé mutató lépést, ám rosszallását fejezi ki a nemek Szaúd-Arábiában gyakorolt megkülönböztetése, valamint a nők szabadságjogainak korlátozása – többek között a választójog hiánya – miatt; emlékeztet arra, hogy a szaúd-arábiai nők utazásához továbbra is egy férfi rokon írásos engedélyére van szükség, és hogy a nőknek a férfi rokonuktól elszenvedett bántalmazás és erőszak esetében gyakran nincs módjuk jogorvoslattal élni;

30. elismeri azon nehézségeket, amelyeket az új iraki hatóságok a jogrendnek az ott állomásozó katonai erők segítségével való megszilárdítása iránti erőfeszítéseik kapcsán tapasztalnak, és aggodalmának ad hangot a jelenlegi helyzet miatt; üdvözli az iraki népnél a jelenlegi választási kampány és a szavazás során tanúsított eltökéltségét és bátorságát, amely számukra és országuk számára egy jobb, demokratikus jövő távlatát nyitja meg; támogatásáról biztosítja az újonnan megválasztott iraki parlamentet; reményét fejezi ki, hogy a kisebbségek bevonásával hamarosan elkészítik az új, demokratikus alkotmány tervezetét; felszólítja a Bizottságot, hogy megnövelt mértékű támogatást biztosítson az iraki hatóságok számára; felszólítja az ENSZ-t, hogy növelje iraki szerepvállalását és jelenlétét; aggodalommal figyeli az iraki börtönök foglyainak további kínzásáról és bántalmazásáról szóló tudósításokat; felhívja a figyelmet azokra a veszélyes körülményekre, amelyek között az újságírók Irakban munkájukat folytatják, valamint sajnálatát fejezi ki a folyamatos emberrelés miatt; valamennyi elrabolt személy azonnali szabadon bocsátását kéri és határozottan elítéli a túszjejtést, a kivégzéseket és az öngyilkos merényleteket mint embertelen cselekedeteket; megerősíti, hogy elítéli az iraki foglyok ellen az iraki hatóságok vagy idegen katonai személyek által alkalmazott kínzásokat és a durva, embertelen vagy megalázó bánásmódot;

31. felszólítja Iránt, hogy építő módon vegyen részt az EU-val folytatott emberi jogi párbeszédben; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az elmúlt két évben romlott az emberi jogi helyzet, és felszólítja az iráni hatóságokat, hogy határozottan kötelezzék el magukat e tendencia megfordítása mellett; elítéli az emberi jogok megsértése terén tapasztalt jelentős növekedést, különösen a nyilvános – többek között kiskorúakat érintő – kivégzésekről és korbácsolásokról szóló jelentések emelkedő számát, üdvözli a megkövezések felfüggesztését és sürgeti az iráni parlamentet, hogy alkosson jogszabályt e gyakorlat kivételek nélküli tiltásáról; tudomásul veszi az iráni hatóságok által a kiskorúak esetében alkalmazott halálbüntetés felfüggesztésére adott biztosítékokat és sürgeti a hatóságokat, hogy fogadják el a kiskorúként bűncselekményt elkövető személyek kivégzésének tilalmára irányuló jogszabályjavaslatokat, e tilalomnak ki kell terjednie arra az időszakra is, miután az illető eléri a 18 éves kort; tudomásul veszi az Irán által a csonkítások felfüggesztésére adott biztosítékokat; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy szigorúan ellenőrizzék az Irán által a megkövezések, a kiskorúak kivégzése és a csonkítások három kulcsfontosságú kérdésében vállalt kötelezettségek megvalósulását; aggodalmát fejezi ki a nem tisztázott vagy jelentéktelen vádak alapján – elsősorban a nőkre és fiatalokra irányuló – letartóztatásokat; súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy miután Irán határozottan elkötelezte magát a házasságtörés miatti megkövezés mint halálbüntetés forma felfüggesztése mellett, a közelmúltban egy fiatalkorút végeztek ki helytelen szexuális viselkedése miatt; elítéli Irán szárnalmas politikáját, miszerint újságírókat és véleményüket az Interneten közzétevő másként gondolkodókat tartóztat le és börtönöz be és elfojtja a sajtó és a média szabadságát; felszólítja Iránt, hogy vessen véget a terroristaszervezeteknek nyújtott támogatásnak;

32. kéri, hogy teljes mértékben vonják be az euro-mediterrán partnerségnek a következő, luxembourgi euro-mediterrán miniszteri találkozóra utalando átfogó felülvizsgálatába;

2005. április 28., csütörtök

33. újból felszólítja az euro-mediterrán társulási megállapodások valamennyi szerződő felét, hogy az emberi jogokra vonatkozó záradékot ültessék át egy cselekvési programba annak érdekében, hogy kiemeljék és előmozdítsák az emberi jogok tiszteletben tartását, és olyan mechanizmust hozzanak létre, amely rendszeresen értékeli a vonatkozó társulási megállapodások 2. cikkének betartását;

34. meg van győződve arról, hogy az Európai Kezdeményezés a Demokráciáért és az Emberi Jogokért (EIDHR) alapvetően fontos szerepet kell, hogy játsszon az EU alapját képező értékek támogatásában a barcelonai folyamat során; kéri ebben a tekintetben a fellépés megerősítését a földközi-tengeri partnerországokban annak érdekében, hogy támogassák a civil társadalmak és független nem kormányzati szereplők fejlődését és megerősítését;

Oroszország mint szomszéd

35. rosszallja és elítéli az Orosz Föderáció területén 2004-ben történt gyalázatos terrorcselekményeket, különös tekintettel a beszláni gyerekek elleni tragikus és el nem felelhető terrorcselekményeket;

36. elismeri, hogy Oroszországnak szélsőségesek okozta terroristaveszéllyel kell szembenéznie, támogatja a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló oroszországi erőfeszítéseket, ám fenntartja, hogy az emberi jogokat e kihívás kapcsán is tiszteletben kell tartani;

37. felszólítja Oroszországot, hogy tegyen lépéseket a jelentésekben gyakran szereplő csecsenföldi törvénytelen öldöklések, eltűnések és a fogva tartás közbeni kínzások megszüntetésére; sürgeti Oroszországot, hogy a humanitárius szervezetek, tudósítók és emberi jogi megfigyelők számára biztosítson akadálytalan belépést Csecsenföldre; megismétli a csecsenföldi problémák tartós politikai megoldására, az emberi jogok tiszteletben tartására és az Oroszországi Föderáció területi integritásának elismerésére irányuló kérését;

38. emlékezteti Oroszországot a nemzetközi humanitárius jog értelmében rá vonatkozó kötelezettségekre; aggodalmának ad hangot Oroszország azon jelenlegi jogszabályai miatt, amelyek alkalmasak az emberi, polgári és politikai jogok csorbítására, így a kormányzók közvetlen választásának eltörlése, a kormány *de facto* ellenőrzésének a legtöbb televízióállomásra való kiterjesztése, a nyilvános demonstrációhoz való jog korlátozását célzó törvények, valamint egyes törvényeknek a tulajdon- és befektetői jogokra vonatkozó visszamenőleges alkalmazása miatt;

39. emlékezteti Oroszországot az Emberi Jogok Európai Egyezménye aláírójaként vállalt kötelezettségeire, különös tekintettel a demokratikus alapelvek és a jogrend tiszteletben tartására és támogatására, beleértve a szabad és tisztességes választások megtartását, egészséges politikai pluralizmust, a tájékoztatás alternatív forrásainak meglétét, az egyesüléshez való jogot, a szólásszabadsághoz való jogot, valamint a jogszabályok független bíróság általi, átlátható és diszkriminációtól mentes alkalmazását;

40. kéri Oroszországot, hogy az ország valamennyi részében tegye lehetővé az emberi jogi megfigyelők látogatásait;

41. felkéri az orosz kormányt, hogy védjen meg minden emberi jogi aktivistát és szervezetet, akiket a helyi hatóságok valamennyi észak-kaukázusi köztársaságban üldözés fenyeget;

42. ösztönzi az orosz kormányt, hogy biztosítsa a bíróságok függetlenségét, és tegyen eleget a tisztességes és politikamentes üzleti ágazat létezését lehetővé tévő alapelveknek, amint azokat az EU demokráciái is magukéva teszik;

Ázsia

43. üdvözlö, hogy a kazah kormány a kivégzésekre vonatkozóan moratóriumot vezetett be, Kirgizisztán pedig meghosszabbította moratóriuma hatályát; felszólítja mindkét ország kormányát és parlamentjét, hogy hivatalosan törölje el a halálbüntetést; sürgeti mindkét kormányt, hogy javítsák a politikai pártok bejegyzésének és a választásokon való részvételének lehetőségeit; felszólítja mindkét országot, hogy tegyék lehetővé a média kiegyensúlyozottságát és a sajtó szabadságát;

2005. április 28., csütörtök

44. sürgeti Üzbegisztán kormányát, hogy – például a halálbüntetésekre és kivégzésekre vonatkozó moratórium bevezetésével – kötelezettségvállalásának megfelelően tegyen kézzelfogható lépéseket a halálbüntetés eltörlése érdekében; üdvözlö a büntető törvénykönyv 2003-ban elfogadott módosítását, amely törvénytelennek nyilvánítja a fogva tartás alatti kínzást és embertelen bánásmódot és azok alkalmazását büntetni rendeli; felszólítja Üzbegisztánt, hogy ezeket a módosításokat ténylegesen hajtsa végre, és hogy bocsássa szabadon az esetlegesen továbbra is fogva tartott politikai foglyokat; ragaszkodik a független bíróságok létrehozásához; üdvözlö a kormány azon közelmúltbeli vállalását, miszerint nagyobb reformokat hajt végre, beleértve a bíróságok függetlenségének megerősítését és a sajtó cenzúrájának megszüntetését;
45. felszólítja a tadzsik kormányt, hogy hagyjon fel kísérleteivel, amelyek hatalmának az ideai parlamenti választások előtti megszilárdítására irányulnak, és engedélyezze az ellenzéki pártok számára a választási jegyzékbe való felvételt;
46. felszólítja Türkmenisztánt, hogy valódi politikai szabadságot – a szólásszabadságot is beleértve – biztosítson valamennyi állampolgára számára; sürgeti Türkmenisztánt, hogy vessen véget az önkényes letartóztatásoknak és bebörtönzéseknek, valamint a politikai ellenzék zaklatásának;
47. üdvözlö az afganisztáni választási folyamat kedvező eredményeit és ösztönzi Karzai úr új kormányát, hogy folytassa a modernizáció és a szervezetváltás politikáját, különös hangsúlyt fektetve az emberi jogok biztosítására valamennyi állampolgár számára; határozottan elítéli az embertelen túszjejtéseket és az ártatlan emberek kivégzését;
48. üdvözlö az afganisztáni és maldív-szigeteki emberi jogi bizottságok felállítását; e tekintetben emlékezteti a két ország kormányát, hogy e bizottságokat anyagilag támogatni kell, de biztosítani kell azt is, hogy függetlenül végezhesék munkájukat;
49. üdvözlö a Pakisztánban az emberi jogok területén történt különböző kedvező lépéseket: a kisebbségek közös választóterületének létrehozását, a tájékoztatás szabadságáról szóló törvény elfogadását és azt, hogy a nők számára is helyeket biztosítanak a nemzetgyűlésben; elismeri, hogy Pakisztán különleges felelősséggel bír a terroristatevékenység megakadályozásában, valamint az e felelősségből eredő politikai nehézségeket, ám kitar amellett, hogy a terrorizmusellenes intézkedések során az emberi jogi szempontok nem hagyhatók figyelmen kívül, különösen a letartóztatások és a bebörtönzések vonatkozásában; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Musharraf elnök nem mutat hajlandóságot az állam és a hadsereg vezetésének szétválasztására, amely a normális demokráciák jellemzője, ahol a hadsereg a demokratikusan megválasztott kormányt szolgálja;
50. elismeri, hogy India a világ legnagyobb működő demokráciája, és támogatja az emberi jogok területén elért előrehaladást; mindazonáltal továbbra is aggodalmát fejezi ki az indiai társadalomban folytonosan fennálló, a kasztbéli, társadalmi vagy vallási helyzeten alapuló diszkrimináció miatt; úgy véli, hogy noha ez elsősorban a vidéki térséget sújtó társadalmi probléma, e területen az indiai kormánynak folytatnia kell a társadalmi változások elősegítését;
51. üdvözlö az utóbbi idők pozitív párbeszédét India és Pakisztán között Kasmír ügyében; továbbra is aggodalmának ad hangot a kasmíri régióban az indiai katonai és rendőri erők által elkövetett emberi jogi visszaélések miatt; felszólítja az indiai kormányt, hogy valamennyi, ilyen visszaélésről szóló jelentést haldéktalanul bírói testület vizsgáljon ki; határozottan elítéli a régióban elkövetett valamennyi terror- és erőszakos cselekményt, és megállapítja Pakisztán abbéli felelősségét, hogy erőteljes lépéseket tegyen az ilyen cselekmények megfékezésére; és kitar amellett, hogy a média és az emberi jogi szervezetek számára teljes körű és szabad bejárást kell biztosítani a kasmíri régióba;
52. üdvözlö Srí Lanka javuló emberi jogi helyzetét, ám kifejezi aggodalmát a tamil Elam Felszabadító Tigriseinek gyakorlata miatt, akik más tamil politikai csoportok tagjait meggyilkolják és elrabolják, valamint gyermekeket toboroznak;
53. sürgeti a bangladesi kormányt, hogy tartsa tiszteletben a legfelső bírósága által adott utasításokat, amelyek megkövetelik, hogy tartózkodjon a jogi eszközökkel való visszaéléstől az ellenzéki tüntetők őrizetbe vétele során, és a békés politikai tüntetések elnyomásától őrizetbe vételek és kínzások révén; sürgeti a bangladesi kormányt, hogy vessen véget a félkatonai gyorsreagálású hadtest bűnözés elleni tevékenységének, ami esetenként törvényen kívüli gyilkosságokra is kiterjed; felhívja a bangladesi kormányt, hogy tegyen megelőző intézkedéseket a muzulmán félkatonai csoportokkal szemben, amelyek Banglades vidéki területein elterjesztették az erőszakot és a megfélemlítést;

2005. április 28., csütörtök

54. továbbra is aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Laosz és Vietnam még mindig egypárti vezetésű állam, amely folytatja az etnikai és vallási kisebbségek, továbbá a demokráciáért és az emberi jogokért küzdő aktivisták elnyomását, és felkéri mindkét ország kormányát, hogy biztosítsa a szólás, az egyesülés és a vallás szabadságát;

55. helyteleníti a vietnami őslakos hegylakók emberi jogainak megsértését, és felszólítja a kormányt, hogy valamennyi kisebbség ellen szüntessen meg mindennemű diszkriminációt;

56. úgy véli, hogy Reingszi, Pocs és Cshenni esetében a politikai mentelmi jog felfüggesztése a kambodzsai nemzetgyűlés által a demokratikus alapelvek súlyos megsértését jelenti, és kéri a kambodzsai hatóságokat, hogy vessenek véget az országban a demokratikus ellenzék üldözése minden formájának; arra ösztönzi Kambodzsát, hogy valódi demokratikus reformokat vezessen be az emberi jogok biztosításának keretében a folyamatos és súlyos problémák megszüntetése érdekében; felszólítja Kambodzsát, hogy gyorsítsa fel az igazságszolgáltatási rendszer reformját és erősítse meg a küzdelmet a nő- és gyermekkereskedelem ellen; ebben a tekintetben kifogásolja azt a tényt, hogy 91, korábban a rabszolgaságból kiszabadított nőt és gyermeket elraboltak Phnom Pehnben, és követeli azonnali szabadon bocsátásukat;

57. felszólítja Mianmar (Burma) kormányát, hogy a népakaraton alapuló állam létrehozásának első lépéseként szüntesse meg a legitim és demokratikus politikai tevékenységek elfojtását; sürgeti a kormányt, hogy haladéktalanul bocsássa szabadon Aung San Suu Kyit, a Szaharov-díj egyik korábbi kitüntetettjét, valamint a 75 éves újságíró Win Tint, Aung San Suu Kyi tanácsadóját;

58. üdvözli, hogy Kína emberi jogi párbeszédbe bocsátkozik az EU-val; felkéri a tagállamok kormányait, a Bizottságot és Kínát, hogy ezt a párbeszédet arra használják fel, hogy változásokat érjenek el Kína belső politikáiban, amelyek továbbra is komoly aggodalmakra adnak okot az emberi jogok tekintetében, különösen a halálbüntetés alkalmazását, valamint az egyesülés és a vallás szabadságának elfojtását illetően; hangsúlyozza, hogy az egyre pozitívabb kereskedelmi kapcsolatot az emberi jogi reformokhoz kell kötni; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács a közelmúltban irányváltást eszközölt az EU politikájában a Kína elleni fegyverembargó vonatkozásában, és határozottan javasolja, hogy az emberi jogi kérdésekben elért nagyobb előrelépésig tartsák fenn a Kína elleni fegyverembargót; kéri, hogy a kínai hatóságok hivatalosan értékeljék újra a Tienanmen téri eseményeket, tegyék közzé a politikai foglyok listáját és feltétel nélkül bocsássák őket szabadon; aggodalommal veszi tudomásul a tibeti és hszincsiangi (kelet-turkesztáni) lakossággal szemben az egyesülés és a vallás szabadsága területén alkalmazott bánásmódot;

59. elítéli, hogy 2005. február 1-jén Gyanendra király és a nepáli királyi hadsereg magához ragadta a hatalmat, valamint hogy szigorú cenzúratörvényt alkalmaznak; rémisztőnek tartja az ország egész területén személyek eltűnéséről szóló jelentéseket, valamint az emberi jogi aktivisták, újságírók, ellenzéki politikai csoportok és civil társadalmi csoportok elleni támadásokat; elítéli az országot immár 1999 óta sújtó konfliktus során a gerillák által elkövetett súlyos visszaéléseket; felszólítja a királyt, hogy állítsa helyre a demokratikus rendet és a kommunikációs kapcsolatokat, bocsássa szabadon a politikai vezetőket és az emberi jogok védelmezőit, valamint tartsa tiszteletben a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságát;

60. üdvözli minden idők első közvetlen elnökválasztását Indonéziában, amelyet 2004 szeptemberében tartottak; nyugtalanítja a Pápua és Aceh tartománybeli katonai műveletek során az indonéz fegyveres erők és lázadó csoportok által polgári személyek ellen elkövetett folyamatos túlkapásokról szóló jelentések; reményét fejezi ki, hogy a szökőár pusztítását követő újjáépítési folyamat alkalmat teremt a megbékélés és a békefolyamat előmozdítására, s ezáltal a hosszú ideje tartó acehi konfliktus felszámolására is; sürgeti az indonéz hatóságokat, hogy teljes körűen vizsgálja ki és állítsa bíróság elé a az emberi jogok védelmezői ellen elkövetett gyilkosságokért és egyéb bűncselekményekért felelős személyeket, valamint szavatolják, hogy az ENSZ Közgyűlése által 1998 decemberében elfogadott, az emberi jogok védelmezőinek védelméről szóló nyilatkozat rendelkezéseit Indonéziában teljes mértékben tiszteletben tartják;

61. felszólítja Észak-Koreát, hogy ismerje el az észak-koreai rezsim elnyomásától szenvedő népe nyomorúságos helyzetét, és indítsa el a változások valódi folyamatát minden szinten annak érdekében, hogy olyan reformok szülessenek, amelyek elismerik az emberi jogok tiszteletben tartásának szükségességét; hangsúlyozza, hogy az egész világra szóló, évente meghatározott sajtószabadság-index alapján Észak-Korea áll a világon a legrosszabb helyen; helyteleníti az észak-koreai rezsim azon bejelentését, miszerint visszavonul a párbeszéd többoldalú keretei közül (a hatpárti tárgyalásokból);

2005. április 28., csütörtök

Afrika

62. kiemeli az Afrika különböző részein fekvő országok súlyos, járványos betegségekkel, különösen HIV-vel/AIDS-szel fertőzött állampolgárainak helyzetét; elismeri az egyes afrikai országokban, többek között Ugandában tett előrelépéseket; felhívja a Bizottságot, hogy az Afrikai Unióval együttműködésben segítsen az ENSZ-nek a súlyos, járványos betegségek, különösen a HIV/AIDS terjedésének kezelésére és minimalizálására vonatkozó átfogó stratégia kialakításában; megerősíti minden ember jogát az orvosi gondozáshoz és kezeléshez való hozzáféréshez; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fejlesztési politikájukban a lehető leghangsúlyosabb politikai és pénzügyi prioritást biztosítsák a fertőző betegségek, különösen a terjeszkedő HIV-/AIDS-járvány elleni küzdelem számára;

63. úgy véli, hogy sürgős szükség van a HIV-re/AIDS-re vonatkozó átfogó megközelítésre a Szaharán túli Afrikában, ha az AIDS terjedését meg akarjuk állítani, és 2015-re vissza akarjuk fordítani;

64. határozott rosszállását fejezi ki amiatt, hogy Afrika különböző részein büntetlenül megsértik az emberi jogokat, és hogy felelősségteljes pozícióban lévő emberek büntetlenül cselekedhetnek; felszólítja az Afrikai Uniót, hogy ilyen esetekben lépjen fel és a helyzet javítása érdekében szorosan működjön együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal (lásd a Nemzetközi Büntetőbíróságra vonatkozó tematikus részt);

65. aggodalmát fejezi ki a gambiai helyzet rosszabbodása miatt, ami a sajtószabadság számos alkalommal való megsértésével járt, és követeli a Deyda Hydara újságíró ellen 2004 decemberében elkövetett gyilkosság kivizsgálását;

66. valós aggodalmának ad hangot a közelmúltbeli elefántcsontparti események miatt, amelyek polgári személyek elleni fajgyűlölő támadásokhoz vezettek; felszólítja a háborúban álló elefántcsontparti csoportokat, hogy tartsák tiszteletben valamennyi polgár emberi jogait;

67. komoly aggodalmát fejezi ki azon államcsíny miatt, amely apja halála után lehetővé tette, hogy a demokrácia szabályaival ellentétes módon Faure Gnassingbé Togo elnökévé nevezzék ki; felszólítja a togói hatóságokat, hogy hozzák létre a szükséges intézményi keretrendszert a szabad és tisztességes elnökválasztások biztosításához annak érdekében, hogy visszaállítsák az alkotmányos jogrendet, és tartsák tiszteletben az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat, aminek hiányában az Európai Unióval való együttműködést nem folytathatja;

68. üdvözli, hogy a nigériai saría bíróságok által kiszabott halálbüntetések száma csökken, ám továbbra is aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a továbbra is a saría törvény szerint működő számos bíróság nem tesz eleget a nemzetközi előírásoknak; úgy véli, hogy Nigériának inkább a nemzetközi normáknak kellene eleget tennie;

69. rémületét fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint az eritreai kormány továbbra is üldözi a keresztény kisebbségeket az egész térségben; kiemelt aggodalommal jegyzi meg, hogy Eritrea továbbra is egypártrendszerű állam és választások rendezését továbbra sem tervezik; követeli valamennyi politikai fogoly és az országban letartóztatott újságíró azonnali szabadon bocsátását; felszólítja az eritreai hatóságokat, hogy vegyék elejét az emberi jogi helyzet súlyosbodásának;

70. aggodalommal hívja fel a figyelmet arra, hogy 2001 szeptembere óta Asmarában 10 független újságíró tartóztatott le, köztük a svéd állampolgárságú Davit Isaakot is, akit semmilyen bűncselekmény miatt nem állítottak bíróság elé és még mindig börtönben van; felszólítja az eritreai kormányt, hogy a bebörtönzött újságírókat bocsássa szabadon, és oldja fel a magánsajtó tilalmát;

71. elismeréséről és támogatásáról biztosítja a dél- és észak-szudáni erők között kötött új békemegállapodást, amely két évtizednyi polgárháborúnak és egyúttal súlyos emberi jogi visszaéléseknek vethet véget; minden érintett felet arra ösztönöz, hogy tartsa tiszteletben a békemegállapodás valamennyi jegyzőkönyvét;

72. felszólítja a szudáni kormányt, hogy azonnal szüntessen meg minden együttműködést vagy kapcsolatot az arab milíciával – az úgynevezett dzsandszavid milíciával –, amely a nyugat-szudáni Darfur régióban erőszakot alkalmaz a lakosság nagy részével szemben, beleértve az emberi jogi visszaéléseket, a háborús bűncselekményeket és az emberiség elleni bűnöket; üdvözli az ENSZ vizsgálóbizottságának jelentését, és támogatja annak eredményeit és javaslatait; ragaszkodik hozzá, hogy a szudáni kormány az Afrikai Unióval karöltve erőteljes és határozott lépéseket tegyen annak érdekében, hogy megszüntesse a fegyvertelen polgári lakosság elleni, bármely fél által elkövetett támadásokat és lefegyverezze a dzsandszavid milíciát; felszólítja Szudán kormányát, hogy mutasson hajlandóságot a darfuri lázadó erőkkel való béketárgyalásokra;

2005. április 28., csütörtök

73. felhívja az EU-t, hogy célzott szankciókkal sújtsa a szudáni kormányt mindaddig, amíg egyértelmű bizonyítékát nem adja annak, hogy felszámolja az állampolgárait sújtó etnikai tisztogatási és tömegmészárlási politikáját; üdvözlí az ENSZ Biztonsági Tanácsa azon döntését, hogy a darfuri helyzetet az NBB-hez utalja annak érdekében, hogy az áldozatok számára biztosítsák az igazságszolgáltatást, hogy véget vessenek a büntetlenség uralkodó légkörének, valamint hogy megakadályozzák a további visszaélések elkövetését; sajnálja azonban azt a tényt, hogy a Biztonsági Tanács ezen határozata értelmében az NBB alapokmányát alá nem író államok azon állampolgárait, akiket nemzetközi bűnök elkövetésével gyanúsítanak Darfurban, kizárólag saját nemzeti bíróságaik előtt lehet felelősségre vonni;

74. továbbra is aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részében, elsősorban Ituriban, Észak- és Dél-Kivuban, Manimában és Katanga északi területén magas az incidensek száma; határozottan elítéli mind a kormányerőket, mind a lázadókat a 2004 júniusában, a Dél-Kivu tartománybeli Bukavu városában elkövetett háborús bűnök miatt;

75. üdvözlí a Ruandában megindult kedvező helyreállítási és megbékélési folyamatot; sürgeti Ruandát, hogy még nagyobb erőfeszítéseket tegyen az emberi jogi visszaélések megakadályozása és a tartós béke megteremtése érdekében Közép-Afrikában; riasztónak tartja a ruandai civil társadalmi szervezetek, templomok és iskolák ellen elkövetett támadások növekvő számát, és igen aggasztónak tekinti az úgynevezett igazságszolgáltatási reformok keretében lemondásra kényszerített bírák és bírósági alkalmazottak magas számát;

76. a lehető legsúlyosabban elítéli a Burundiban lévő gatumbai menekülttáborban elkövetett tömegmészárlásokat; sürgeti a burundi kormányt és a nemzetközi közösséget, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az elkövetők elfogása és bíróság elé állítása érdekében; támogatja a Burundiban zajló átmeneti folyamatot; üdvözlí a tervezett választásokat, melyek fontos lépést jelentenek ebben az átmeneti folyamatban;

77. mélységes aggodalmát fejezi ki az észak-ugandai borzalmas humanitárius helyzet miatt, ahol – a lázadók vezetője, Joseph Kony által irányított – az Úr Ellenállási Hadserege tevékenységének következtében a népesség nagy része továbbra is a kitelepítettek táboraiiban tartózkodik; elítéli az emberi jogok szörnyű megsértését, beleértve a gyermekekre irányuló, a régióban az Úr Ellenállási Hadseregéhez tartozó lázadók által rendszeresen elkövetett emberrablásokat, csonkításokat és nemi erőszakot;

78. üdvözlí az angolai kormány bejelentését, hogy 2006 végén parlamenti választásokat tartanak; aggodalmát fejezi ki a Kabinda térségbeli fegyveres konfliktus, valamint az angolai fegyveres erők által a polgári lakosság ellen elkövetett erőszakról szóló jelentések miatt;

79. a leghatározottabban tiltakozik a zimbabwei kormány lépései ellen és bírálja azokat a politikáit, amelyek elősegítik a faji megkülönböztetést és a helytelen gazdasági igazgatást; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy e politikák súlyos katasztrófa sodorják az országot; nyugtalansággal veszi tudomásul az élelmiszer-termelésnek az elmúlt időszakban tapasztalt jelentős visszaesését és a nem kormányzati szervezetek által tapasztalt nehézségeket a leginkább rászorulóknak elérése terén; felkéri a kormányt, hogy vessen véget a politikai ellenzék elnyomásának, biztosítsa a média szabadságát és azt, hogy a választásokat szabadon és tisztességesen tartsák meg, elismert nemzetközi megfigyelők jelenlétében;

80. továbbra is aggódik amiatt, hogy Egyenlítői-Guineában a politikai foglyok a kínzással kicsikart beismerő vallomások után börtönben maradnak, és hogy a politikai ellenzék tagjait vádemelés vagy tárgyalás nélkül tartják fogva;

Amerika

81. felszólítja Kuba kormányát, hogy ismerje el a gyülekezés és a szólás szabadságát, valamint haladéktalanul állítsa vissza a halálbüntetésre vonatkozó nem hivatalos moratóriumot; ismételten elítéli a három géprablóra kiszabott halálbüntetést és a politikai ellenzékhez tartozók bebörtönzését, továbbá kéri azonnali szabadon bocsátásukat; felszólítja a kubai hatóságokat, hogy tegyék lehetővé, hogy Oswaldo Payá Szaharov-díjas eleget tegyen az Európai Parlament meghívásának; továbbá elítéli a Tanácsnak a stratégiát érintően hozott hirtelen irányváltását és a szankciók feloldását;

82. felszólítja Jamaika kormányát, hogy hozzon hathatós intézkedéseket a biztonsági erők általi törvénytelen öldöklés megállítására; felhívja továbbá Jamaika kormányát, hogy helyezze hatályaon kívül a személy elleni bűncselekményekről szóló törvény 76., 77. és 79. szakaszát, amely bűncselekménnyé nyilvánítja a felnőtt férfiak között kölcsönös beleegyezéssel létesített szexuális kapcsolatot, és elfogadhatatlan zaklatások jogalapjául szolgál, különösen a HIV-/AIDS-felvilágosítást végzőkkel szemben; kéri Jamaika kormányát, hogy aktívan küzdjön a széles körben elterjedt homofóbia ellen;

2005. április 28., csütörtök

83. egyetért az Amerika-közi Emberi Jogi Bizottság (IACHR) véleményével, amely 2004 októberében komoly aggodalmának adott hangot a haiti emberi jogi és humanitárius helyzet miatt;
84. aggodalmát fejezi ki a Guatemalában erőszakosan meggyilkolt nők magas száma miatt, és sürgeti a hatóságokat, hogy e bűncselekményeket alaposan vizsgálják ki, valamint előzzék meg a további erőszakos cselekmények megismétlődését;
85. oszttja a mexikói hatóságok aggodalmait a mexikói Ciudad Juarezben erőszakosan meggyilkolt nők magas száma miatt, és támogatja a mexikói hatóságok, és különösen az e bűncselekmények kivizsgálására és tisztázására, valamint a további gyilkosságok megelőzése érdekében külön kinevezett vizsgálóbíró által tett erőfeszítéseket;
86. továbbra is aggodalmának ad hangot a guatemalaiak elleni támadások és fenyegetések riasztó száma kapcsán, akik jogorvoslatot keresnek a múltbeli emberi jogi visszaélések – különösen az emberi jogok védelmezői, igazságügyi tisztviselők és újságírók elleni támadások – miatt; kedvező jelként üdvözli, hogy 2005 februárjában egy volt katonai személyt és egy volt polgármestert ítélték el négy újságíró 2003-ban történt elrablása miatt, valamint hogy a guatemalai parlament elfogadta, hogy az ENSZ Emberi Jogok Főbiztos Hivatala megnyissa helyi irodáját, amit a guatemalai kongresszus várhatóan a lehető leghamarabb jóváhagy;
87. felszólítja Venezuelát, hogy hathatós intézkedéseket hozzon a rendőri erő általi kínzások és öldöklések ellen, valamint a véleménynyilvánítás szabadsága és az információkhoz való szabad hozzáférés biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy együttműködésre van szükség a szomszédos államokkal a térség stabilitására irányuló munka érdekében;
88. sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy Kolumbiában folyamatosan súlyosan megsértik az emberi jogokat, például illegális fegyveres csoportok gyermekeket, többek között több ezer 15 év alatti gyermeket vonnak be a konfliktusba; továbbra is mély aggodalmát fejezi ki az országban az emberi jogok védelmezőit érintő veszélyek miatt; és ebben a tekintetben sürgeti, hogy a kolumbiai hatóságok hozzanak egyértelmű és hatásos intézkedéseket e személyek életének és munkájának védelmére; aggodalmának ad hangot a körülmények miatt, amelyek között kolumbiaiak nagy tömegeit tartják – többek között több mint hét évvel ezelőtt elrabolt kiskorúakat, katonákat és rendőrtiszteket, kongresszusi tagokat, így Jorge Eduardo Gechem Turbay-t, Óscar Tulio Lizcanót és Luis Eladio Pérez Bonillát, a vallei regionális közgyűlés tagjait, Fernando de Araujo volt minisztert és Ingrid Betancourt volt elnökjelöltet is; támogatja a Kolumbiáért tartott nemzetközi együttműködési és koordinációs üléseken kiadott nyilatkozatban foglalt következtetéseket, amelyeket Cartagenában fogadtak el a Londonban – többek között – az ENSZ jelenlétében kiadott ajánlások, valamint az ENSZ Emberi Jogok Főbiztos Hivatalának kolumbiai irodája által kiadott ajánlások nyomán követekeként;
89. támogatja az ENSZ kijelölt előadója, Ambeyi Libago által Kolumbiára vonatkozóan kifejezett véleményt, amelyben ajánlja, hogy a kormány valamennyi milíciát hivatalosan nyilvánítson illegálisnak és osszlassa fel őket, valamint kezdeményezzen jogi eljárásokat az emberi jogok és humanitárius jog megsértéséért felelős személyek ellen, bármilyen politikai beállítottságúak legyenek is;
90. felszólítja Ecuadort, hogy haladéktalanul törölje el a rendőrségi bíróságokat annak érdekében, hogy a biztonsági erők helytelen bánásmóddal vádolt tagjait hatékony módon, pártatlan polgári bíróság elé lehessen állítani;
91. aggodalmának ad hangot a perui újságírók elleni támadások számának emelkedése miatt és főként két ismert újságíró 2004-ben történt meggyilkolása miatt; riasztónak tartja a perui börtönökben a gyanúsítottak őrizzetben történő kínzásokról és halálesetekről szóló jelentések magas számát;
92. elismeri, hogy a brazíliai városi erőszak továbbra is aggodalomra ad okot és a figyelem nagy részét lefoglalja, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a városi erőszak és a vidéki konfliktusok 2004-ben csak fokozódtak, különösen a Roosevelt-rezervátumban, Rondónia államban, a Cinta-Larga őslakos népek lakóhelyén;
93. sürgeti az Egyesült Államokat, hogy lépjen előre a halálbüntetés eltörlése irányában, megjegyzi, hogy a halálbüntetés további alkalmazása az USA-ban nem egyeztethető össze egy olyan ország képével, amely szerte a világban az emberi jogi normákat, a szabadságot és az igazságot kívánja terjeszteni; továbbá kedvezőnek tartja a halálbüntetés USA-beli alkalmazásának fokozatos csökkenését;

2005. április 28., csütörtök

94. elítéli az Egyesült Államok kormányát a guantanamói foglyokkal való bánásmód miatt; sürgeti az USA kormányát, hogy a nemzetközi emberi jogi szabályoknak megfelelően valamennyi foglya számára – a guantanamói fogolytáborban lévőköt is beleértve – biztosítsa a minimális emberi jogokat és a tisztességes bírósági eljárást; sürgeti az Egyesült Államokat, hogy haladéktalanul tisztázza a Guantanamóban és más helyszíneken tartott foglyok helyzetét a nemzetközi emberi jogi normák és a humanitárius jog vonatkozásában, valamint újból kifejezi a guantanamói foglyok drámai helyzetével kapcsolatos, több állásfoglalásában is megismételt véleményét;

95. felszólítja az USA-t, hogy nyújtson be egy jelentést az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága számára a polgári és politikai jogokról nemzetközi egyezségokmánya betartásáról;

Tematikus kérdések*I. Az emberi jogok és a terrorizmus elleni küzdelem*

96. nyomatékosan elítéli a terrorizmus valamennyi formáját;

97. elismeri a demokráciák ellen irányuló, az áldozatok tömegeit érintő, brutális és véres támadásokhoz vezető globális terrorizmust mint új jelenséget; elismeri, hogy ezen támadások célja a demokratikus folyamatok befolyásolása; megjegyzi, hogy ez a fajta terrorizmus új és erőszakos veszélyt jelent az alapvető emberi jogokra;

98. megerősíti, hogy e szörnyű modern veszély kezelése érdekében a demokratikus kormányok elsőrendű feladata az állampolgárok határozott védelme, a terrorizmus elleni erőteljes és kitartó küzdelem, valamint a terroristahálózatok feltérképezése és felszámolása; ragaszkodik ahhoz, hogy ezen erőfeszítéssel kapcsolatban, és az állítólagos elkövetők bíróság elé állítása során a kormányoknak biztosítaniuk kell a jogállamiságot, valamint a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeik – így a humanitárius és a menekültjog – érvényesülését;

99. elismeri, hogy szükség van az EU szolidaritására annak érdekében, hogy a terrorizmus kihívásával szembe lehessen nézni; alapvetően fontosnak ítéli egy olyan átfogó stratégia megalkotását, amely segíthet a terrorista cselekmények felbukkanásához hozzájáruló rendkívüli szegénység, bizonytalanság, állami zavarok és a fundamentalizmus növekedése okainak meghatározásában;

100. tudomásul veszi az Egyesült Nemzetek fenyegetésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoportjának jelentését, amely hangsúlyozza, hogy a globális terrorizmusellenes erőfeszítések „néhány esetben éppen azokat az értékeket rongálták meg, amelyek ellen a terrorizmus irányul: az emberi jogokat és a jogállamiságot”;

101. támogatja az egyes államok arra irányuló kísérleteit, hogy megszilárdítsák a nemzeti jogszabályokat és megerősítsék a terrorcselekmények megelőzését célzó nemzeti és nemzetközi együttműködést, ám kitarthat emellett, hogy ez nem történhet a nemzetközi emberi jogi, a humanitárius és a menekültjog rovására, valamint hogy az államoknak biztosítaniuk kell, hogy a biztonságot célzó jogi szabályozást ne alkalmazzák az emberi jogok védelmezőivel szemben az emberi jogokért végzett munkájuk akadályozásának módjaként; elismeri az áldozatok szenvedéseit és lelkiállapotát, és felszólítja az államokat és valamennyi igazgatási szervet, hogy hajtsa végre a jogi és szociális védelemre vonatkozó intézkedéseket; kéri a Bizottságot, hogy támogassa egy, az ENSZ keretén belüli, a terrorizmus áldozatainak védelméről és a számukra nyújtandó segítségről szóló nemzetközi egyezmény előkészítését;

102. felkéri a Tanácsot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a szorosabb együttműködést az EU terrorizmus elleni tevékenységeiben – többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak végrehajtása kapcsán a harmadik országokkal folytatott együttműködésben – illetékes tanácsi munkacsoportok és a Tanács Emberi Jogi Munkacsoportja között; továbbá ösztönzi az együttműködést az EU terrorizmus elleni koordinátora és a Tanács főtájkára/a KKBP főképviselője által nemrégiben kinevezett személyes emberi jogi képviselő között;

103. elismeri, hogy a terrorizmusra erőteljes és összehangolt választ kell adni, és kitarthat emellett, hogy a terrorcselekményeket soha nem lehet indokolni; megjegyzi, hogy az intézkedéseket minden terrorszervezethez külön hozzá kell igazítani; e tekintetben felszólítja a Tanácsot, hogy rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet a terrorszervezetek aktualizált listájáról és a módosítások indoklásáról;

2005. április 28., csütörtök

104. emlékezteti valamennyi államot, hogy a joghatóságuk alá tartozó személyek alapvető jogait és szabadságjogait kötelesek tiszteletben tartani és biztosítani;
105. elismeri a Jogászok Nemzetközi Bizottságának (ICJ) berlini nyilatkozatát mint arra irányuló kísérletet, hogy körvonalazza a terrorizmus elleni küzdelem és az emberi jogok tiszteletben tartása közötti megfelelő egyensúlyt;
106. sürgeti az államokat, hogy a terrorizmus elleni intézkedéseik foganatosításakor ragaszkodjanak a jogszerűség, a szükségesség, az arányosság és a diszkriminációmentesség elvéhez;
107. felszólítja az államokat, hogy ne tegyék büntetendővé az alapvető jogok és szabadságjogok törvényes gyakorlását; hangsúlyozza, hogy a terrorcselekményekre vonatkozó büntetőjogi felelősségnek egyéninek és nem kollektívnek kell lennie;
108. felszólítja az államokat annak biztosítására, hogy a jogoktól vészhelyzet esetén történő bármely eltérés legyen ideiglenes, szigorúan szükséges és az adott veszélyre vonatkozóan arányos, valamint hogy a fajra, bőrszínre, nemre, szexuális beállítottságra, fogyatékosagra, életkorra, vallásra, nyelvre, politikai vagy egyéb meggyőződésre, nemzeti, társadalmi vagy etnikai hovatartozásra, vagyoni, születési vagy egyéb helyzetre nézve legyen mentes a diszkriminációtól;
109. felszólítja az államokat, hogy senkit ne tartsanak fogva titokban, és vezessenek nyilvántartást minden fogva tartotról, továbbá a szabadságuktól megfosztott valamennyi személy számára azonnal biztosítsák az ügyvédhez és szükség esetén az orvosi személyzethez való hozzáférést;
110. felszólítja az államokat, hogy mindenkor és minden körülmények között biztosítsák, hogy az állítólagos tetteseket kizárólag független és pártatlan, jogszerűen létrehozott bíróság elé állítsák és teljes körűen biztosítsák számukra a tisztességes eljárás garanciáit, beleértve az ártatlanság vélelmét, a bizonyítékok vizsgálatának jogát, a védekezés jogát, a hatékony jogi tanácshoz való jogot és a bírósági fellebbezés jogát;
111. hangsúlyozza, hogy a terrorizmus elleni intézkedések végrehajtása során az államoknak tiszteletben kell tartaniuk és garantálniuk kell az alapvető jogokat és szabadságjogokat, beleértve a véleménynyilvánítás szabadságát (kivéve, ha a véleménynyilvánítás gyűlöletre vagy erőszakra való uszítás), a vallás, a lelkiismeret, illetve a meggyőződés szabadságát, az egyesülés és gyülekezés szabadságát, valamint a magánélet védelmének jogát, amely különös jelentőséggel bír a hírszerzés és -terjesztés területén;
112. felszólítja az államokat, hogy ne utasítsanak ki, küldjenek vissza, irányítsanak át vagy szolgáltatassanak ki terrorcselekményekkel gyanúsított vagy azok miatt elítélt személyeket olyan államba, ahol valós a veszélye az emberi jogok súlyos megsértésének, beleértve a kínzásokat, az embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, az erőszakos eltűntetést, a törvényes vagy törvénytelen kivégzést vagy a szándékosan tiszteségtelen bírósági eljárást;
113. hangsúlyozza, hogy fegyveres konfliktusok és megszállás idején az államoknak alkalmazniuk kell és tiszteletben kell tartaniuk mind a nemzetközi humanitárius jog, mind az emberi jogok szabályait és alapelveit;
114. felszólítja az államokat, hogy ne adja át a foglyok kihallgatását olyan országoknak, ahol kínzást alkalmazhatnak; sürgeti az államokat, hogy ne vegyék figyelembe a kényszerrel vagy kínzással szerzett bizonyítékokat; emlékezteti az államokat arra, hogy gyanúsított terroristák fogva tartásakor tiszteletben kell tartaniuk az ENSZ kínzásról és egyéb, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódról vagy büntetésről szóló egyezményét;
115. felszólítja a Bizottságot, hogy emelje ki azon államokat, amelyek a terrorizmus okozta fenyegetést az elnyomó, elsősorban a sajtó és a média szabadságát korlátozni kívánó politikák bevezetésének indokálul használják fel; különös hangsúlyt fektet arra, hogy a terrorizmus elleni harc vonatkozásában a jogszabályok nem tehetik törvényessé az emberi jog védelmezőinek üldözését;
116. felszólítja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy határozzák meg az Egyesült Nemzetek terrorizmus elleni megközelítésének emberi jogi hiányosságait, többek között annak biztosítása révén, hogy a Biztonsági Tanács Terrorizmus Elleni Bizottságának az államok számára tett intézkedési javaslatai megfeleljenek a nemzetközi emberi jogi normáknak;

2005. április 28., csütörtök*II. A gyermekek jogai*

117. hangsúlyozza, hogy a világon minden tizenkét gyerekből egyet érintenek a kényszermunka legrosszabb formái, a szexuális kizsákmányolás vagy a kényszersorozás ⁽¹⁾;
118. támogatja a gyermek fogalmának az ENSZ Gyermekjogi Egyezményében ⁽²⁾ és az Afrikai Gyermekek Chartájában ⁽³⁾ foglalt meghatározását, amely szerint minden 18 év alatti személy kivétel nélkül gyermeknek minősül;
119. felkéri a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt a gyermekek jogairól és az EU fejlesztési politikájáról;
120. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az EU a fejlesztési politikáról szóló felülvizsgált nyilatkozatában kezelje prioritásként a gyermekek jogait mint alapelvet és célkitűzést;
121. riasztónak tartja, hogy jelenleg több gyermek él szegénységben, mint a történelem során bármikor; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a gyermekeket és a gyermekek jogait helyezze az EU-nak a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez való hozzájárulása középpontjába;
122. elismeri, hogy az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének szinte egyetemes ratifikációja nem feltétlenül tükröződik a végrehajtási folyamatban ⁽⁴⁾; felszólítja valamennyi államot, hogy az általános elfogadástól az általános betartás felé lépjen tovább;
123. sürgeti az államokat, hogy tartsák tiszteletben a Gyermekjogi Egyezményben foglalt megfigyelési és jelentési mechanizmusokra vonatkozó eljárásokat; úgy véli, hogy az egyezmény végrehajtása kulcsfontosságú tényező a kormányok elszámoltatása szempontjából;
124. támogatja az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének a gyermekek fegyveres konfliktusokban való részvételéről szóló kiegészítő jegyzőkönyvét; sürgeti az államokat, beleértve az EU tagállamait, hogy írják alá és ratifikálják ezt a jegyzőkönyvet;
125. sürgeti az Egyesült Államokat, hogy a lehető leghamarabb ratifikálja a Gyermekjogi Egyezményt, mivel egyike maradt az egyezményt még nem ratifikáló két országnak, a másik pedig Szomália, amely nem rendelkezik működő kormánnyal;
126. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy még mindig gyermekek milliói halnak meg évente megelőzhető betegségekben, megfosztván őket az egészséghez és az élethez való joguktól, továbbá amiatt, hogy a HIV-/AIDS-fertőzés gyermekek millióit érinti fertőzöttekként vagy árvákként;
127. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy mintegy 104 millió iskolaköteles korú gyermektől, többségükben lányoktól tagadják meg az oktatáshoz való jogot; felszólítja a Bizottságot, hogy váltsa be a gyors cselekvési kezdeményezéssel kapcsolatos vállalásokat, és az AKCS-partnerekkel oktatási kérdésekben vállaljon aktív szerepet;
128. komoly aggodalmának ad hangot a globális emberkereskedelem áldozatává váló gyermekek növekvő száma miatt; úgy látja, hogy ez a helyzet a világközösség egészének mulasztása, és hangsúlyozza a mielőbbi fellépés, az elkövetők megbüntetésének és az áldozatok védelmének szükségességét;
129. támogatja a gyermekmunka valamennyi formája elleni küzdelemre irányuló regionális és nemzetközi szintű intézkedéseket;
130. felszólítja az államokat, hogy ne sorozzanak be gyermekeket fegyveres erőkre és 18 év alatti személyeket ne vonjanak be fegyveres összetűzésekbe;
131. kategorikusan elítéli a „gyermekkatona” konfliktusokban és háborúkban való barbár alkalmazását; felszólítja az érintett országokat, hogy tartsák tiszteletben az egyetemesen elismert emberi jogi szabályokat;

⁽¹⁾ Az UNICEF gyermekmunkáról szóló jelentése, 2005.

⁽²⁾ Elfogadták 1989-ben, és az USA és Szomália kivételével minden állam ratifikálta.

⁽³⁾ Elfogadta az Afrikai Egység Szervezete 1990-ben.

⁽⁴⁾ A Gyermekjogi Egyezmény az egyetlen olyan emberi jogi szerződés, amely a polgári, politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális jogok teljes körét lefedi.

2005. április 28., csütörtök

III. A konfliktusok hatása a nőkre és a gyermekekre

132. hangsúlyozza, hogy az elmúlt években háborús helyzetekben számos országban tapasztaltak tömeges nemi erőszakot, többek között Kambodzsában, Libériában, Peruban, Boszniában, Sierra Leonében, Ruandában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Szomáliában és Ugandában; riasztónak tartja, hogy nemrégiben a nyugat-szudáni Darfurban az otthonukat elhagyni kényszerült emberek a kormány által finanszírozott arab milícia és a szudáni katonai erők polgári lakosság elleni rendszeres és törvénytelen támadásairól, többek között nemi erőszakról számoltak be; elismeri, hogy az ilyen helyzetekben különös figyelmet kell fordítani a társadalom legérzékenyebb csoportjaira, különösen a nőkre, a gyermekekre, a fogyatékkal élőkre és az idősekre;

133. elítéli a nemi erőszak mint háborús eszköz barbár alkalmazását és kitar amellet, hogy a nemzetközi közösségnek továbbra is egyértelművé kell tennie, hogy a nemi erőszak alkalmazása háború esetén a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi egyezmények megsértésének minősül; határozott jogi választ követel e bűncselekmények felszámolása érdekében bünvádi eljárás formájában; megjegyzi, hogy a Római Szerződés, amely a Nemzetközi Büntető Bíróságot 2000-ben létrehozta, a nemi erőszakot egyértelműen emberiség elleni bűncselekménynek minősíti;

134. megállapítja, hogy a tömeges nemi erőszak következtében a nők és lányok HIV-/AIDS-fertőzésnek vannak kitéve; sürgeti, hogy az EU az összes megerőszakolt nő és lány számára tegye azonnal elérhetővé a posztexpozíciós profilaxist, beleértve akár a terhesség megszakítást is;

135. elítéli, hogy a konfliktusok során elkövetett szexuális bántalmazásért és nemi erőszakért felelős személyek gyakorta elkerülik a büntetést és a feljelentést; és úgy véli, hogy a reprodukív egészséghez való jog alkalmazása és teljes tiszteletben tartása hozzájárul ezen esetek számának minimálisra csökkentéséhez;

136. aggodalommal értesül a többek között a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Boszniában és Koszovóban az ENSZ-személyzet által elkövetett szexuális és fizikai bántalmazásra vonatkozó vádakról;

137. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a gyermekek ezreit továbbra is „fegyveres játékszerekként” használják a Föld több mint 20 országában; hangsúlyozza, hogy a gyermekkatonákról szóló 2004-es általános jelentés szerint Burundi, a Kongói Demokratikus Köztársaság, Elefántcsontpart, Guinea, Libéria, Mianmar, Szudán és Uganda kormányai és fegyveres lázadó csoportok, valamint Srí Lanka-i lázadó erők fegyveres konfliktusok során gyermekkatonákat alkalmaztak; határozottan sürgeti valamennyi állami fegyveres erőt és egyéb fegyveres csoportot, hogy haladéktalanul bocsássák el az összes gyermeket soraikból;

138. támogatja az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének a gyermekek fegyveres konfliktusokban való részvételéről szóló kiegészítő jegyzőkönyvét; sürgeti az államokat, beleértve az EU tagállamait, hogy írják alá és ratifikálják ezt a jegyzőkönyvet;

139. megállapítja, hogy gyermekkatonákként elsősorban fiúkat alkalmaznak, de hangsúlyozza, hogy a fegyveres konfliktusokban növekvő mértékben használnak fel lányokat is aktív harcosokként és prostituáltakként;

140. hangsúlyozza, hogy a gyermekeket a fegyveres erőkhöz sokféle feladatra és szerepre toborozzák, így hírvivőknek, kémeknek, szakácsoknak, teherhordóknak stb., és ezen feladatok mindegyike veszélyezteti a gyermekeket; különösen hangsúlyozza a lányok különleges veszélyeztetettségét az erőszakkal, illetve – szexuális rabszolgaként és/vagy kényszerfeleségként – a szexuális kizsákmányolással szemben;

141. kéri az ENSZ-t és a nemzetközi közösség egészét, hogy fordítson nagyobb figyelmet a konfliktushelyzeteknek – különösen az etnikai, nyelvi és/vagy vallási kisebbségekhez tartozó – nőkre és gyermekekre gyakorolt hatásaira, főként ha önkényes háborús stratégia célpontjává válnak;

142. üdvözi a gyermekekre és a fegyveres konfliktusokra vonatkozó uniós iránymutatások 2003-as elfogadását; kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a végrehajtás területén tett előrelépésekről és az iránymutatások hatásáról hathónapos időközönként nyújtsanak be jelentést az Európai Parlamentnek; bátorítva érzi magát a kedvező jelektől, hogy a Bizottság késznek mutatkozik az együttműködésre;

2005. április 28., csütörtök*IV. A halálbüntetés eltörlése*

143. üdvözlí a halálbüntetés eltörlése felé mutató folyamatos tendenciát; elismeri, hogy mára a világ országainak több mint fele, összesen 118 állam, jogilag vagy gyakorlatilag eltörölte a halálbüntetést; továbbra is aggodalmának ad hangot amiatt, hogy 78 állam a halálbüntetés tekintetében még mindig a fenntartás politikáját követi;

144. elismeréssel nyilatkozik Bhutánról, Szamoáról, Szenegálról és Törökországról, amelyek 2004-ben valamennyi bűncselekmény esetében eltörölték a halálbüntetést;

145. felszólítja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy vessenek véget a halálos ítéletek alkalmazásának, és minden esetben tartsák tiszteletben a vádlottak számára biztosítandó minimális igazságszolgáltatási és eljárási garanciákat, valamint különösen sürgeti az ország hatóságait, hogy vizsgálják felül Francisco Juan Larrañaga az EU spanyol állampolgárának ügyét, akit egy szabálytalansággal teli bírósági eljárás során, a minimális igazságszolgáltatási és eljárási garanciáktól is megfosztva halálra ítélték;

146. ösztönzi az államokat, hogy ratifikálják a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányának második kiegészítő jegyzőkönyvét, amelynek célja a halálbüntetés eltörlése;

147. felszólítja az EU-t, hogy használja fel a multilaterális fórumokat, így az ENSZ Emberi Jogi Bizottságát (UNCHR) is arra, hogy ösztönözze az államokat a halálbüntetéssel foglalkozó nemzetközi emberi jogi eszközök ratifikálására és betartására, valamint hogy folytassa azt a gyakorlatát, hogy állásfoglalást nyújt be az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának a halálbüntetés eltörlésére, a kivégzésekre vonatkozó moratórium bevezetésére és arra vonatkozóan, hogy felszólítja a vonakodó államokat az ENSZ által meghatározott minimális normák tiszteletben tartására;

148. üdvözlí az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága által 2004. április 21-én, a bizottság éves genfi ülésén elfogadott 2004/67. sz. határozatot, amely valamennyi, a halálbüntetést fenntartó államot felszólítja annak teljes körű eltörlésére, mindaddig pedig a kivégzésekre vonatkozó moratórium bevezetésére; elismeri az EU-nak és tagállamainak a határozat támogatásában játszott szerepét; sürgeti valamennyi államot az ENSZ határozatának tiszteletben tartására és legalább a kivégzésekre vonatkozó moratórium bevezetésére;

149. felszólítja a halálbüntetésekre vonatkozó moratóriumot bevezető országokat, hogy tegyenek előrelépést a teljes körű eltörlés irányában;

150. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy továbbra is Ázsiában végzik ki a legtöbb embert; riasztónak tartja, hogy Kína több kivégzést hajt végre, mint a világ bármely más országa, mivel 2004-ben több ezer kivégzést jelentettek; felszólítja Kínát, hogy adjon ki hivatalos adatokat a 2004-es kivégzésekre vonatkozóan;

151. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a halálbüntetés újbóli – a kivégzésekre vonatkozó 27 éves moratórium lejártát követő – bevezetése Srí Lankán a halálbüntetés felé mutató nemzetközi trenddel ellentétes, és ezért sürgeti a Srí Lanka-i hatóságokat, hogy a bűnözés kezelésére alternatív megoldásokat keressen;

152. tudomásul veszi, hogy Oroszországban moratórium van érvényben a halálbüntetésekre, ugyanakkor a halálbüntetést az orosz jogban mindeddig nem törölték el; felszólítja Oroszországot, hogy tegyen azonnali lépéseket az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez csatolt, a halálbüntetés eltörléséről szóló 6. jegyzőkönyv ratifikálására, valamint írja alá a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörléséről szóló 13. jegyzőkönyvet;

153. riasztónak tartja az iráni kivégzések, elsősorban a kiskorúak kivégzéseinek magas számát, valamint azt, hogy Irán elutasítja a halálbüntetésre vonatkozó hivatalos statisztikák közzétételét;

154. a Kínával és Iránnal folytatott emberi jogi párbeszéd kapcsán felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gyakoroljon nyomást ezekre az államokra a halálbüntetésre vonatkozó, ténylegesen végrehajtott és a jogszabályok módosításához vezető moratórium elérése érdekében;

155. felszólítja az új iraki kormányt, hogy ne vezesse be újra a halálbüntetést, főként mivel az ideiglenes alkotmányban nem szerepelt utalás a halálbüntetésre;

156. aggodalommal veszi tudomásul, hogy Afganisztánban 2004 áprilisában végrehajtották a tálib rendszer bukása utáni első kivégzést; felszólítja a nemrégiben megválasztott új kormányt, hogy a halálbüntetésre vonatkozóan vezessen be moratóriumot;

2005. április 28., csütörtök

157. üdvözlí a tadzsik parlament alsóházának 2004. júniusi határozatát, amely a halálbüntetés felfüggesztéséről szóló törvény mellett tette le a voksát;
158. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a vietnami kormány a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó statisztikák jelentését és közzétételét jelenleg államtitoknak tekinti; továbbra is komolyan aggódik az elmúlt évben Vietnamban végrehajtott kivégzések magas száma miatt;
159. biztatónak tartja, hogy Afrika tovább mérsékli a halálbüntetés alkalmazását; különösen üdvözlí, hogy Zambia elrendelte a halálos ítélettel végződő büntetőeljárások újbóli vizsgálatát és javasolta a parlamentnek a halálbüntetés eltörlését; üdvözlí Malawi hasonló döntését, ahol az elnök 2004 áprilisában 79 halálos ítéletet változtatott meg;
160. felszólítja a nyugat-afrikai országokat, hogy helyezkedjenek egységes álláspontra és töröljék el teljesen a halálbüntetést, főként a vonakodó Guineában;
161. biztatónak értékeli, hogy Európában a halálbüntetés gyakorlatilag megszűnt, és felszólítja Fehéroroszországot, hogy e tényt tegye valósággá; felkéri az EU (Franciaország, Olaszország, Luxemburg és Spanyolország), továbbá az Európa Tanács azon tagállamait, melyek még nem tették meg, hogy ratifikálják az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez csatolt, a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörléséről szóló 13. jegyzőkönyvet;
162. ismételten elítéli a halálbüntetés alkalmazását Kubában a büntetés többéves felfüggesztését követően;
163. üdvözlí Mexikó elnökének arra irányuló javaslatát, hogy teljes mértékben töröljék el a halálbüntetést⁽¹⁾;
164. felszólítja az Egyesült Államokat, hogy törölje el a halálbüntetést, és üdvözlí azt az USA-ban tapasztalható irányvonalat, miszerint a halálra ítélt személyek száma csökken; megállapítja, hogy 1999 óta a halálos ítéletek száma 54%-kal, a kivégzéseké 40%-kal, a siralomházban levők száma pedig 6%-kal csökkent⁽²⁾;
165. ösztönzi a Bizottságot, hogy az USA Legfelső Bírósága előtti ügyekben 2001-hez hasonlóan tartsa fenn *amicus curiae* levelét⁽³⁾, a halálra ítélt kiskorúakra és elmebetegségben szenvedő személyekre vonatkozóan;
166. sürgeti az EU-t, hogy az EU-n kívüli országokkal való kapcsolataiban következetesen mozdítsa elő az 1998-ban elfogadott, a halálbüntetésre vonatkozó iránymutatásokat;
167. sürgeti a vonakodó államokat, hogy ne szabjanak ki halálbüntetést a bűncselekmény elkövetésekor a 18. életévüket be nem töltött személyek, a terhes nők és az elmebetegségekben szenvedők esetében, és ragaszkodik hozzá, hogy a halálbüntetést csak a legsúlyosabb bűncselekmények esetében alkalmazzák;
168. sürgeti azokat az államokat, melyek azonos neműek közötti, önszántukból létesített szexuális kapcsolat esetében alkalmazzák a halálbüntetést, hogy töröljék el e törvényeket és igazságszolgáltatási gyakorlatokat;

V. Ember- és emberiszerv-kereskedelem – szexipar és gyermekmunka

169. elismeri a kereskedelem fogalmának az ENSZ ember-, különösen a nő- és gyermekkereskedelem megakadályozásáról, megszüntetéséről és büntetéséről szóló jegyzőkönyvében és az ENSZ Közgyűlése által 2000 novemberében elfogadott, az ENSZ határokon átnyúló szervezett bűnözés elleni egyezményében foglalt meghatározását⁽⁴⁾;

(1) A hatályos mexikói alkotmány 22. cikke korlátozza a halálbüntetés alkalmazási körét, mindazonáltal teljesen nem helyezi törvényen kívül. A mexikói jog a halálbüntetést a katonai büntetőjogi kódexben őrizte meg. Kivégzéseket ugyanakkor több mint 50 éve nem hajtottak végre.

(2) A halálbüntetés 2004-ben: Év végi jelentés, A Halálbüntetés Tájékoztató Központja, 2004. december.

(3) Az *amicus curiae* levelet olyan személy nyújtja be, aki nem érintett az ügyben és jogi kérdésekben információkkal szolgálhat; gyakran a Legfelső Bíróság befolyásolásának megkísérlése érdekében nyújtják be.

(4) Az „emberkereskedelem” jelentése: emberek toborzása, szállítása, elhurcolása, rejtegetése vagy átvétele erőszakkal, fenyegetéssel vagy egyéb kényszer alkalmazásával, vagy elrablással, megtevesztéssel, félrevezetéssel, hatalommal vagy kiszolgáltatott helyzettel való visszaéléssel, fizetség vagy juttatás nyújtásával vagy elfogadásával más személy feletti felügyeletet gyakorló személy által, kizsákmányolás céljából.

2005. április 28., csütörtök

170. elismeri, hogy a nőket és a gyermekeket különösen veszélyezteti az, ami a rabszolgaság modern formájává válhat;
171. hangsúlyozza, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 4. cikke tiltja a rabszolgaságot⁽¹⁾;
172. hangsúlyozza, hogy az emberkereskedelem bármely formája az emberi jogokkal való visszaélés, amelyet az EU alapjogi chartája 5. cikkének (3) bekezdése tilt;
173. megállapítja, hogy a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott nő- és gyermekkereskedelem nemzetközi, a szervezett bűnözés körébe tartozó jelenség, amely súlyos következményekkel jár az áldozatok biztonságára, jólétére és emberi jogaira nézve;
174. hangsúlyozza, hogy azokat a nőket és gyermekeket, akik a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem áldozatai, gyakran rossz bánásmódban részesítik és megfosztják őket a mozgás szabadságától és személyazonosságuktól;
175. hangsúlyozza, hogy a kereskedelmet és a kényszerprostitúciót nemzetközileg az emberi jogok megsértésének minősítik, a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló egyezmény kifejezetten előírja az államok számára, hogy „elfojtsák a nőkereskedésnek és a nők prostitúciós kizsákmányolásának minden formáját” (6. cikk);
176. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az iratok nélkül az országba belépő vagy kereskedelem áldozatává vált és irataitól megfosztott nők és gyermekek gyakran képtelenek jogi elégtételt szerezni az általuk elszenvedett visszaélésekért;
177. hangsúlyozza, hogy a nő- és gyermekkereskedelem globális probléma, és arra ösztönzi az államokat, hogy összehangolt módon lépjenek fel annak érdekében, hogy javítsák a nemzetközi jog érvényesítését e bűncselekmény leküzdéséért;
178. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy uniós szinten képezzenek ki a jog érvényesítésével foglalkozó tisztviselőket arra, hogy miként nyomozzanak az emberkereskedők köreiből, a határőröket pedig arra, hogy miként azonosítsák a kereskedőket és áldozataikat;
179. elismeri, hogy az emberkereskedelem nem korlátozódik a szexiparra, mivel a nők és a gyermekek szintén az emberkereskedelem tárgyai és munkára kényszerítik őket;
180. kiemeli, hogy az UNICEF szerint Nyugat- és Közép-Afrikában több mint 20 000 gyermeket tesznek rabszolgává a határon átnyúló embercsempészet révén;
181. elismeri, hogy az emberiszerv-kereskedelem a nemzetközi bűnözés rendkívül szervezett formája, súlyos és káros következményekkel; a nemzetközi közösség részéről koncentráltabb választ kér e szörnyűség leküzdése érdekében;
182. sürgeti az egyes államokat, hogy jogalkotási reform, az éberség fokozása és képzés révén erősítsék meg a büntetőbíróságok által az emberkereskedelemre adandó választ; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a bizonyítékokat szolgáltató áldozatokat támogassák és megvédjék;
183. határozottan üdvözlö az Európa Tanácsnak az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezménytervezetét (2005. január); sürgeti a Bizottságot, a Tanács támogatásával, annak biztosítására, hogy az Európa Tanács egyezménytervezete meghatározza az emberkereskedelem áldozatai emberi jogai védelmének legmagasabb szintű normáit;
184. biztatónak tartja a Bizottság kötelezettségvállalását, miszerint közleményt bocsát ki az emberkereskedelem megakadályozásáról és az ellene való harcról;
185. elismeri a Bizottságnak elsősorban a TACIS és a CARDS programok révén tett erőfeszítéseit az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló intézkedések kialakítására, ugyanakkor hangsúlyozza annak szükségességét, hogy tegye határozottabbá fellépését a főbb tranzitországokban, így Fehéroroszországban, Moldovában, az Orosz Föderációban és Ukrajnában;

(¹) 4. cikk: Senkit sem lehet rabszolgaságban, vagy szolgaságban tartani, a rabszolgaság és a rabszolgakereskedés minden alakja tilos.

2005. április 28., csütörtök

VI. A nemzetközi vállalkozások szerepe az emberi jogok terén

186. ösztönzi a nemzetközi szinten tevékenykedő vállalkozásokat, hogy tekintsék politikájuk viszonyítási pontjának az emberi jogokat, vegyék figyelembe a vállalati szociális felelősséggel kapcsolatos kötelezettségek szerinti feladataikat, és fogadjanak el ezeken a normákon alapuló minimumkövetelményeket; határozottan felkéri a vállalatokat, hogy alakítsanak ki egyértelmű rendszereket valamennyi tevékenységük hatékony megfigyelésére, a magatartási kódexszel és a nemzetközi emberi jogi követelményekkel összhangban;

187. elismeri, hogy a vállalkozásoknak fontos szerepe lehet abban, hogy a globális piacon befolyást gyakoroljanak a kormányok döntéseire; ösztönzi a vállalkozásokat alkalmazottaik, valamint a beszállítóik, alvállalkozóik és üzletfeleik által alkalmazott személyek jogainak előmozdítására, védelmére és biztosítására abban az esetben is, ha ezeket a jogokat nem védik az adott ország nemzeti jogszabályai;

188. felszólítja a vállalkozásokat annak biztosítására, hogy termékeiket ne használják az emberi jogok megsértéséhez;

189. elismeri, hogy az elmúlt években a vállalkozások fogyasztói fellépések és emberi jogi kampányok célpontjai voltak, melyek célja az emberi jogi problémákra való fogékonyságuk növelése volt, továbbá hogy ezen kampányok hatása az ésszerűtlen követelések miatt néha káros volt; sürgeti a vállalkozásokat, hogy a nyilvánosság aggodalmainak enyhítése érdekében bizonyos minimális normákat fogadjanak el;

190. elismeri az Egyesült Nemzetek globális egyezményének első és második alapelvét, amelyek leszögezik, hogy „a vállalkozásoknak támogatniuk kell és tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközileg kinyilatkoztatott emberi jogokat” saját hatáskörükben, és hogy „biztosítaniuk kell, hogy az emberi jogi visszaélésekben ne váljanak bűnrészesekké”; valamint a 3–6. alapelveket is, melyek a világ vállalatait arra kéri, hogy tartsák fenn az alkalmazottak alapvető jogait;

191. üdvözlö az ENSZ Emberi Jogok Bizottságának jelentését az ENSZ-normákról, és reméli, hogy az ENSZ folytatja széles körű konzultációit az ENSZ-normákról, figyelembe véve a vállalatok emberi jogi felelősségének vonatkozásában viszonyítási alapként betöltött fontos szerepüket; ⁽¹⁾

192. ösztönzi a vállalkozásokat, hogy szükség esetén működjenek együtt az emberi jogokkal foglalkozó, helyi nem kormányzati szervezetekkel;

193. sürgeti a vállalkozásokat, hogy ne folytassanak tevékenységet olyan államokban, amelyekre emberi jogi problémák miatt egyoldalú és regionális szankciókat vagy kereskedelmi embargót vetettek ki;

194. felszólítja az EU-t, hogy fogadjon el az etikus termelésre és fogyasztásra vonatkozó európai kezdeményezéshez hasonló magatartási kódexet a nemzetközi szinten, különösen a fejlődő országokban tevékenykedő európai vállalkozásokra vonatkozóan;

195. ismételten felhívja a Bizottság harmadik országokban tevékenykedő küldöttségeit, hogy támogassák az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásait, és szolgáljanak kapcsolattartó pontokként ezekkel kapcsolatban;

196. felszólítja az EU-t, hogy támogassa a nemzetközi vállalkozási magatartási kódexre vonatkozó elgondolást az emberi jogokkal kapcsolatos kérdések tekintetében;

VII. Büntetlenség és a Nemzetközi Büntető Bíróság szerepe

197. meggyőződése, hogy nem lehetséges a fenntartható béke a rémtettekért való felelősségre vonhatóság nélkül, és úgy véli, hogy a háború által szétzilált társadalmakban a büntetlenség és az emberi jogok megsértésének megszüntetése alapvetően fontos, ha a jogállamiságot, a békét és a demokráciát újra vissza akarják állítani;

198. úgy véli, hogy a Nemzetközi Büntető Bíróság létrehozása, a nemzeti igazságszolgáltatások kiegészítéseként, részét képezi a nemzetközi igazságszolgáltatási rendszernek, melyben a nemzeti bíróságok, a nemzetközi és vegyes büntetőbíróságok, valamint a Nemzetközi Büntető Bíróság együtt törekednek az emberi jogok súlyos megsértésének eseteiben a büntetlenség hatékony megszüntetése érdekében, és ezzel előfordulásukat gátolják;

199. sürgeti a Bizottságot és az EU tagállamait, hogy amikor a háborúból kikerülő országoknak nyújtandó segítségnyújtást tervezik, támogassák az emberi jogok súlyos megsértései kivizsgálásának nemzeti lehetőségeit;

⁽¹⁾ Az ENSZ jelentését 2005 márciusában, Genfben terjesztették az Emberi Jogi Bizottság elé.

2005. április 28., csütörtök

200. felkéri az EU tagállamait, hogy segítsék a volt Jugoszlávia területén elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló nemzetközi büntető törvényszéket, a Ruanda területén elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló nemzetközi büntető törvényszéket, valamint a Sierra Leonében elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló különleges bíróságot küldetésük sikeres teljesítésében, különösen a hatékony állami együttműködés biztosításán, és a vádlottak, mint például Mladic, Karadzic, Gotovina és Taylor azonnali kiadatásán keresztül;
201. sürgeti a Bizottságot, a Tanácsot és az EU tagállamait, az EU Nemzetközi Büntető Bíróságról szóló közös állásponyjának (2003. június), és az azt követően elfogadott cselekvési tervnek (2004. január) megfelelően, hogy folytassa élénk erőfeszítéseit a Római Statútum egyetemes ratifikálásának elősegítésére és végrehajtási jogszabályok elfogadására, hogy a bíróság védelme érdekében – az ellene intézett támadás esetén – fokozza a diplomáciai lépéseket és egyéb fellépéseket, valamint biztosítsa a hatékony állami együttműködést a bírósággal; kéri, hogy minden EU-elnökség nyújtson be jelentést az Európai Parlamenthez a közös állásponytban vállalt fellépésekről;
202. üdvözli, hogy az Ugandai Köztársaság és a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) két ügyet a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyéséhez utalt; ⁽¹⁾
203. elismeri, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaságban 2002. július 1. óta hozzávetőleg 5 000–8 000 ⁽²⁾ törvénytelen gyilkosságot követtek el; határozottan üdvözli a Nemzetközi Büntető Bíróság ügyésznének határozatát (2004. június), miszerint vizsgálatot kezdeményez a Kongó Demokratikus Köztársaságban elkövetett háborús bűnökkel kapcsolatban; úgy véli, hogy a vizsgálat azt a szigorú üzenetet közvetíti majd, hogy a büntetlenség valamennyi háborús bűncselekmény esetében véget ér;
204. üdvözli az ügyész azon határozatát (2004. július), hogy vizsgálatot indít Észak-Ugandában az Úr Ellenállási Hadserege által a polgári lakosság ellen intézett támadásokra – többek között több ezer gyermek elrablására – vonatkozó állításokkal kapcsolatban;
205. sürgeti az EU tagállamait, hogy tegyenek meg minden megfelelő intézkedést, hogy teljes mértékben együttműködjenek a Nemzetközi Büntető Bírósággal annak érdekében, hogy biztosítsák a sikeres nyomozásokat; különösen sürgeti az összes EU-tagállamot, hogy írják alá a tanúk áthelyezésére vonatkozó, a bírósággal megkötött megállapodásokat, és osszák meg minden rendelkezésükre álló információt; arra ösztönzi az EU-t, hogy kössön együttműködési megállapodást a Nemzetközi Büntető Bírósággal, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy hatékonyan együttműködjön a bírósággal és segítse azt a nyomozások sikeres lefolytatásában;
206. üdvözli, hogy az ügyészhez legutóbb a Közép-afrikai Köztársaságból is utaltak egy ügyet (2005. január);
207. üdvözli az EU nyilatkozatát, amely támogatja az ENSZ vizsgálóbizottságának Darfurra vonatkozó jelentését ⁽³⁾; határozottan javasolja, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa a darfuri helyzetet a Nemzetközi Büntető Bírósághoz utalja;
208. riasztónak tartja, hogy a háború folytatására és a konfliktusok során az áldozatok védelmére vonatkozó szabályokat továbbra is áthágnak; a büntetlenség felszámolását követeli és támogatja a Nemzetközi Büntető Bíróságot, amely megfelelő mechanizmust biztosít az emberi jogi visszaélések nemzetközi kezelésére a konfliktushelyzeteket követően;
209. javasolja a Tanács és a Bizottság számára, hogy vegyenek fontolóra olyan intézkedéseket, amelyek arra ösztönözhetik az USA-t, hogy kedvezőbben ítélje meg az Nemzetközi Büntető Bíróságot;
210. emlékezteti a Római Statútumot ratifikáló államokat, hogy a Nemzetközi Büntető Bíróság eljárásától való mentességet biztosító megállapodás megkötése valamely, a Római Statútumot nem aláíró állammal nincs összhangban az alapokmány szellemével; felszólítja az Egyesült Államokat, hogy ratifikálja ezt az alapokmányt és ne kössön a katonai személyzete számára speciális státuszt biztosító megállapodást, akik egyfajta „nemzetközi védettségben” részesülnének; felszólítja az EU intézményeit és a tagállamokat, hogy aktívan támogassák azon országokat, amelyekre nyomást gyakorolnak és amelyekkel szemben pénzügyi szankciókat alkalmaznak, amiért nem hajlandók ilyen megállapodásokat aláírni;
211. úgy véli, hogy a háború által sújtott országokban a büntetlenségnek és az emberi jogok súlyos megsértésének a megszüntetése alapvetően fontos a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása újbóli kialakításához;

⁽¹⁾ Az ügyész mindkét ügyben ismételtel kijelentette, hogy a szexuális bántalmazásra, így például a nemi erőszakra vonatkozó állításokat ki fogja vizsgálni. A Nemzetközi Büntető Bíróság ugyanakkor nem folytatta az eljárást gyermek-katonák ellen, mivel alapokmánya értelmében a vádlottnak 18 évnél idősebbnek kell lennie.

⁽²⁾ A számok az NBB Ügyészi Hivatalának 2004. októberi adatain alapulnak.

⁽³⁾ Nemzetközi Nyomozóbizottság Darfurra, jelentés az ENSZ Főtitkárának, 2005. január 25.

2005. április 28., csütörtök

212. kéri, hogy a négy vonatkozó külkapcsolati eszközbe⁽¹⁾ foglalják bele a kifejezett, következetes és konkrét elkötelezettséget az emberi jogok és demokrácia mint alapvető és elsődleges cél elősegítésének támogatására vonatkozóan;

213. kéri hogy az európai kezdeményezést a demokráciáért és az emberi jogokért (EIDHR) tartsák fenn és javítsák, és az EU nagyobb elkötelezettséggel összpontosítson az emberi jogokra és a demokráciára;

VIII. Intézményi és politikai fejlődés

214. felszólítja a Bizottságot, hogy valamennyi nemzetközi kapcsolat területén és egyéb politikai területeken is tegye hangsúlyosabbá az emberi jogi szempontokat;

215. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy intézzen felszólítást és hozzon konkrét intézkedéseket azon országok vonatkozásában, amelyek jogszabályai szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetést tartalmaznak; felhívja azokat az országokat, amelyeknek jogszabályai szerint az azonos nemű nagykorúak között kölcsönös beleegyezéssel létesített szexuális kapcsolat bűncselekmény, hogy helyezték hatályon kívül ezeket a jogszabályokat;

216. üdvözli az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások 2004. júniusi elfogadását; sürgeti az EU-t, hogy következetesen támogassa és segítse az emberi jogok védelmezőit és az újságírókat, akik veszélyben vannak azon tény ismeretében, hogy az újságírókkal és az emberi jogok védelmezőivel szembeni támadások, illetve fogva tartásuk eseteinek száma növekedett 2004-ben; ezzel kapcsolatban felszólítja a Tanácsot, hogy a harmadik országokkal folytatott politikai párbeszéd során átfogóan foglalkozzon az emberi jogok védelmezőinek helyzetével;

217. felszólítja az Európai Uniót, hogy tegyen erőfeszítéseket az emberi jogi politikák koherenciájának javítására és biztosítsa a jobb információáramlást; rámutat arra, hogy a gazdasági megfontolások semmiképp nem eredményezhetik azt, hogy az Unió figyelmen kívül hagyja vagy lebecsüli az emberi jogok megsértését;

218. felszólítja az Európai Uniót és tagállamait, hogy egyöntetűen emeljenek szót az emberi jogok megsértései ügyében, különösen az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Bizottságában, ahol a múltban az EU nem képviselt elég súlyt a döntéshozatali eljárásokban, mert nem volt konszenzus a tagállamok között;

219. megismétli, hogy az EU harmadik országokkal kötött megállapodásaiban foglaltaknak megfelelően az emberi jogok tiszteletben tartása lényeges eleme ezen megállapodásoknak; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egyértelmű mechanizmust az EU harmadik országokkal kötött szerződéseiben foglalt emberi jogi záradékok végrehajtására, és ennek értelmében vizsgálja felül jelenlegi és jövőbeli megállapodásait; felszólítja a Bizottságot a barcelonai folyamat 10. évfordulójára tekintettel, hogy készítsen nyilvános jelentést a földközi-tengeri országok emberi jogi helyzetéről, melynek alapján továbbfejleszthető a partnerség;

220. e tekintetben kéri emberi jogi albizottságok felállítását a társulási megállapodások keretrendszerén belül, hogy az emberi jogokról és a demokráciáról strukturált párbeszédet alakítsanak ki, és meghatározzák azokat az aggodalmat keltő főbb területeket, melyekkel az európai szomszédsági politikával kapcsolatos cselekvési tervekben foglalkozni kell; hangsúlyozza, hogy ezen albizottságok munkája során konzultálni kell a civil társadalommal, amelyet az albizottságok munkájába be kell vonni annak érdekében, hogy az emberi jogi helyzet jobban megfigyelhető legyen; hangsúlyozza továbbá, hogy a Parlamenttel szoros kapcsolatot kell fenntartani az albizottságok munkájában és annak nyomon követésében; e tekintetben ismételtén kéri a Bizottságot, hogy készítsen jelentést az emberi jogoknak az európai szomszédsági politika keretében tartozó országokban tapasztalható helyzetéről;

221. javasolja a Tanács és a Bizottság tevékenységének értékelését, amint azt az Európai Unió emberi jogokról szóló éves jelentése leírja, a korábbi állásfoglalásaiban kiemelt országokkal és tematikus problémákkal kapcsolatban, az e tevékenységek hatása és hatékonysága tekintetében;

222. üdvözli, hogy az EU KKBP főképviselője, Javier Solana, Michael Matthiessent nevezte ki az emberi jogokért felelős személyes képviselőjének;⁽²⁾

⁽¹⁾ A fejlesztési együttműködési és gazdasági együttműködési eszköz (DCECI), az európai szomszédsági és partnerségi eszköz (ENPI), a stabilitási eszköz (SI) és az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA).

⁽²⁾ Az Elnökség következtetései, Brüsszel, 2004. december 16–17. (52. szakasz).

2005. április 28., csütörtök

223. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy ez a poszt független legyen, és felkéri az új képviselőt, hogy szorosan működjön együtt az Európai Parlamenttel az elszámoltathatóság és az EP érintett bizottságaival való közös munka érdekében; kéri a Tanácsot, hogy növelje az emberi jogi személyzet lehetőségeit a Tanács Főtitkárságán, annak érdekében, hogy az emberi jogi személyes képviselő megfelelő támogatása biztosítva legyen megbízatásának teljesítése során;

224. tudomásul veszi a Tanács által 2004. decemberben következtetéseket fogadott el az emberi jogi párbeszédre irányuló európai uniós iránymutatások végrehajtására vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a Parlamentet be kell vonni ezen iránymutatások végrehajtásába, legalább úgy, hogy a Tanács évente kétszer tájékoztatást nyújt; különösen felhívja a figyelmet az EU Kínával és Iránnal folytatott strukturált párbeszédre, továbbá kéri ebben a tekintetben a Tanácsot, hogy fejlesszen ki szorosabb együttműködést a Parlamenttel; általánosságban kéri a Tanácsot, hogy rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet az emberi jogi kérdésekre irányuló EU iránymutatások végrehajtásáról és nyomon követéséről, továbbá nyújtson be jelentést ezen iránymutatások célirányos hatásairól;

225. üdvözli, hogy személyzetet vesznek fel a civil társadalommal való kapcsolattartásra a Bizottság harmadik országokban levő delegációiban, és felkéri ezeket a delegációkat, hogy biztosítsák azok védelmét, akik vészhelyzetekben fenntartják az emberi jogokat;

226. e tekintetben támogat minden, a Tanács, a trojka és az elnökség általi kezdeményezést, amelynek célja a harmadik országokban az emberi jogi helyzet miatti aggodalmak kezelése; felkéri a Tanácsot, hogy évente egyszer nyújtsa be a Parlamenthez az elnökségek által javasolt munkatervek eredményeit a közös stratégiákra vonatkozóan; felkéri a Tanácsot, hogy rendszeresen nyújtsa át az emberi jogokra vonatkozó nyilatkozatokat és diplomáciai lépéseket a Parlamentnek, annak érdekében, hogy az teljes mértékben és alaposan tájékozódhasson; úgy véli, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni az EU külügyi tevékenységeivel való nagyobb összhang és összefüggés biztosítása érdekében;

227. megismétli követelését, hogy a Bizottság vállalja az emberi jogokról szóló képzést az EU valamennyi harmadik országbeli delegációjában, és biztosítsa az iránymutatások egyértelmű alkalmazását;

228. reméli, hogy valóban és tárgyilagosan lehet értékelni az EP e területen végzett munkájának eredményeként a világban az emberi jogok helyzetében ténylegesen elért hatásokat és javulást, mely munka jelen pillanatban úgy tűnik, nem mutat jelentős és kézzelfogható hatást;

229. tudomásul veszi a Tanács határozatát, hogy teljes jogkörrel rendelkező alapjogi és emberi jogi ügynökséget hoz létre⁽¹⁾; elvárja, hogy az ügynökség fő célja a Bizottság támogatása legyen az Uniónak az emberi jogokra vonatkozó belső és külső politikái közötti eltérés csökkentése érdekében; ösztönzi a Tanácsot, hogy a tagjelölt országokat vonja be az ügynökség hatáskörébe;

230. elismeri, hogy az EU alapjogi chartájának az Alkotmányba való beépítése azt mutatja, hogy az EU komolyan veszi az emberi jogok kérdését saját határain belül, és így javasolja, hogy az ügynökség hatáskörét terjesszék ki a charta valamennyi területére, és az alkotmányos szerződés első részének vonatkozó rendelkezéseire, ami további például szolgálna arra, hogy az EU elkötelezi magát ezen jogok gyakorlatban való alkalmazása mellett;

231. javasolja, hogy az ügynökség ne kettőzze meg az Európa Tanács égisze alatt folytatott munkát, ezért javasolja, hogy az ügynökség fejlesszen ki intézményes együttműködést az Európa Tanáccsal és intézményeivel, és az Emberi Jogok Európai Bíróságával, valamint, hogy kísérelje figyelemmel az EBESZ és az ENSZ munkáját;

232. javasolja, hogy az ügynökség értelmes párbeszédet alakítson ki a civil társadalommal és a nemzeti szakértőkkel, és hogy kapcsolatokat építsen ki az egyetemi intézményekkel;

233. határozottan kiemeli az ügynökség függetlenségének és a Parlament felé történő rendszeres jelentéstételének szükségességét, amennyiben az alapvető jogok hatékony és hiteles megfigyelője kíván lenni az EU-ban;

⁽¹⁾ Az Elnökség következtetései, Brüsszel, 2004. december 16–17. A Bizottság közleménye: Az Alapvető Jogok Ügynöksége: Nyilvános konzultációra készített dokumentum, SEC(2004)1281, Brüsszel, 2004.10.25., COM(2004)0693.

2005. április 28., csütörtök

234. kéri az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatának időben történő elfogadását; e célból javasolja a nyilatkozattervezeten dolgozó munkacsoport munkájának azonnali újraindítását; e tekintetben kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy teljes mértékben támogassa az őslakos népesség ügyét és vegye figyelembe az említett nyilatkozat következtetéseit;

235. üdvözli, hogy javaslat született az EU fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexének a luxemburgi elnökség alatt történő felülvizsgálatára, és kéri a Tanácsot, hogy tegyen lépéseket annak biztosítására, hogy minden tagállam szigorúan betartsa a rendelkezéseit, biztosítsa a szükséges forrásokat a megfigyeléshez és a végrehajtáshoz, továbbá ezután is támogassa és szorgalmazza globális fegyverkereskedelmi szerződés megkötését;

*

* *

236. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok és a csatlakozó országok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek Szervezetének, az Európa Tanácsnak, az EBESZ-nek és az állásfoglalásban említett országok kormányainak, valamint a főbb emberi jogi nem kormányzati szervezetek EU-ban működő irodáinak.

P6_TA(2005)0151

Romák az Európai Unióban

Az Európai Parlament állásfoglalása a romák európai uniós helyzetéről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a nemzetközi roma nap 2005. április 8-i megünneplésére ⁽¹⁾,
- tekintettel a 2004. október 29-én az állam- és kormányfők által aláírt alkotmányos szerződésre, amelynek második része tartalmazza az Európai Unió alapjogi chartáját,
- tekintettek az EK-Szerződés 3., 6., 7., 29. és 149. cikkére, amely valamennyi állampolgár számára egyenlő esélyek biztosítására kötelezi a tagállamokat,
- tekintettel az EK-Szerződés 13. cikkére, amely lehetővé teszi az Európai Közösség számára, hogy megfelelő lépéseket tegyen a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés ellen,
- tekintettel a személyek faji vagy etnikai származására tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének végrehajtásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre ⁽²⁾, amely megtiltja az etnikai alapú megkülönböztetést,
- tekintettel az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményének 4. cikkére és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1557/2002 ajánlására, különösen annak 3. és 15. cikkére, amely kiemeli a romák elleni széleskörű diszkriminációt és az őket sújtó hátrányos megkülönböztetést ellenőrző rendszer megerősítésének szükségességét,
- tekintettel az 1999-es helsinki Európai Tanácsot megelőzően a COCEN-csoport által elfogadott, „A roma lakosság helyzete a tagjelölt országokban” című dokumentumra, amely kiemeli, hogy fel kell hívni a figyelmet a romákkal szemben megnyilvánuló rasszizmusra és diszkriminációra,
- tekintettel a kínzás és a kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód és büntetések elleni 1984. december 10-i ENSZ egyezményre,
- tekintettel az alkalmazás és foglalkoztatás terén az egyenlő elbíráláshoz általános keretet létrehozó 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,

⁽¹⁾ A nemzetközi roma nap megünnepléséről 1971-ben az első roma világtalálkozón határoztak.

⁽²⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

⁽³⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.